

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ
-Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τῶν προγονικῶν θησαυρῶν	Στ. Δήμου δ. φ.
Ἡ φυχαῖς (ποίημα)	Στάσας Καραϊσκάκη
Ἡ Συλβία στὸν Κῆπος (Διήγημα)	Σωτηρίου Ι. Φίωκου δ. ν.
Ἐκ τῆς Ὑγιεινῆς τῶν Παιδευμένων	Δ ^{ος} Κ.Ν. Ἐλευθεριάδου
Ἀπὸ τὰ Πανηγύρια μας	Ἴωνος
Ἐένοι Ποιηταὶ (ποίημα)	Μαρίου Ζαδὲ
Δημητριακοὶ καρποὶ	Εὐαγγ. Σαρία
Εἰς τὰ ὄρφανὰ τοῦ Νοσοκομείου Κυδωνιῶν	Ἄρτεμιου Κιοσκλόγλου
(ποίημα)	Γ. Α. Μέγα δ. μ.
Τὰ ζῶα ἔχουσι συνείδησιν τοῦ θανάτου;	
Κυδωνιατικὴ Ζωὴ	
Σκόρπια Λόγια	
Νέαι ἐκδόσεις	

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἱερὰ Μονὴ Ταξιαρχῶν ἐν Μοσχονησίαις
 Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου ἐν Κυδωνίαις
 Τὰ ὄρφανὰ τοῦ Νοσοκομείου Κυδωνιῶν

Τύποις δ "Ἡλιος", Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεζεστένι) Κυδωνίαι

ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΟΣΤΡΑΚΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΑΥΤΗΣ

Συμπολίται

Πλησιάζει χρόνος αρότου ή νόσος όστρακιά μαστίζει την πόλιν μας: τελειοτάως μάλιστα έλαβε μεγάλην έξάπλωσιν, εκ της οποίας απέθανον πολλά παιδιά. Η όστρακιά ή σαρολατίνα (κεντρούδι κοινώς καλούμενον,) είναι ασθένεια κυρίως των παιδιών πλην προσβάλλει συχνά και τους μεγάλους: είναι άρρώστια πολυ βαρεια, πολυ κακή και πολυ επικίνδυνος: πολυ περισσότερο επικίνδυνος από όσον εκ πρώτης όψεως μας φαίνεται, διότι έχει πολλας κακας συνεπειας. Πολλά από τα παιδιά τα όποια γλυτώνουν από την ιδίαν ασθένειαν, παθαίνουν ύστερα από νεφρίτιδα και πριζονται, άλλα άργουν πολυ να δυναμώσουν και μένουν καχεκτικά, άλλα βγάζουν χοιράδες (χελωνάκια) και σχηματίζονται άποστήματα, και μερικά ήμπορουν να καταντήσουν και φθισικά!

Η όστρακιά είναι άρρώστια κοληητική. Δέν είναι δηλαδή κανένα άγνωστον και ανεξήγητον κακόν, άλλα μεταδίδεται από τον ένα εις τον άλλον, δηλ. ::ολλᾶ. Η όστρακιά κολλᾶ εις όλος τας περιόδους ή τα στάδια της διαρκείας της: ή όστρακιά κολλᾶ ευθύς από της πρώτης εισβολής της και πριν άκόμη φανερωθῆ το έξάνθημα: κολλᾶ καθ' όλην την διάρκειαν της, κολλᾶ άκόμη και όταν θεραπευθῆ ό άρρωστος και σηκωθῆ από το κρεβάτι. Κολλᾶ προ πάντων από τα φλέγματα τον σίελον την μύξαν τα ούρα και τας άκαθαρσίας εν γένει των παιδιών: άλλα κολλᾶ και από τα ρούχα τα σκεπάσματα του άρρώστου και από όσα πράγματα μετεχειρίσθησαν οί άρρωστοι κατά το διάστημα της ασθeneίας των, και εν γένει από όσα πράγματα ήλθον εις

οίαν δήποτε έπαφήν με τον άρρωστον. Έξ όλων τούτων γίνεται φανερόν ότι με όλίγη προσοχήν δυνάμεθα να αποφύγωμεν την νόσον και ότι εις το χέρι μας είνε και να την εξαλείψωμεν γρήγορα και εύκολα γιθάνει μόνον όλοι μας: να θελήσωμεν και όλοι μαζί να κάμωμεν όσα ή επιστήμη και ή πείρα μας ύπαγορεύουσι.

Πρέπει λοιπόν να προφυλαττώμεθα και να θεραπευώμεθα, τηρούντες τας εξής οδηγίας και επιστημονικας παραγγελίας:

Και όσοι μὲν δὲν έχομεν άρρωστον πρέπει:

1) Να μη εισερχώμεθα εις σπήτια που έχουν ή ειχον προ όλίγου καιροῦ άρρωστον έστω και έλαφρά, έστω και αν δέν είναι βέβαιον ότι έχει αυτήν την άρρώστια, διότι πολλάκις το έλαφρόν έξάνθημα περνᾶ άπαρατήρητον και δέν φαίνεται ότι το παιδι έχει αυτήν την άρρώστια. Μολονότι δὲ την έχει έλαφρά, έντούτοις δυνατόν να την μεταδώση βαρέως εις άλλα παιδιά.

2) Χάριν προφυλάξεως και μάλιστα όταν υπάρχουν εις την συνοικίαν κρούσματα, πρέπει να καθαρίζωμεν καλως το σπήτι ραντίζοντες αυτό με διάλυσιν φαινικού οξέως και να βάζωμεν τα παιδιά να κάμνουν γαργάρα με βόρακα ή βορικόν οξυ ή με υπερμαγγανικόν κάλι, ή με έτεραν αντισηπτικην διάλυσιν, συμβουλευόμενοι τον ιατρόν, διότι από το στόμα κολλᾶ κυρίως ή άρρώστια.

Όσοι δὲ έχομεν άρρωστον πρέπει:

3) Να μη κρύπτωμεν τούτο, άλλα άμα άδιαθετήση το παιδι και πριν άκόμη φανερωθῆ αν είναι ή δέν είναι όστρακιά να το ξεχωρίζωμεν δια κάθε ένδεχόμενον από τα άλλα παιδιά και να βάζωμεν όλα τα παιδιά να κάμουν γαργάρα όπως άνωτέρω είπομεν.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

<p>ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ</p> <p>Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ</p>	<p>ΓΡΑΦΕΙΑ</p> <p>ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ</p> <p>„Ο ΗΛΙΟΣ”</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ</p> <p>Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.</p>
---	--	---

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΙΚΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ

(Συνέχεια εκ του 20 τεύχους και τέλος)

Όχι μόνον δ' εκ των λόγων το άφελίμον και χρήσιμον πρέπει να προσλαμβάνη ό εις άρετην προκόπτων, άλλα και εκ των θεαμάτων και πραγμάτων να συνάγη το οικειον και χρήσιμον μιμούμενος τον Αισχύλον, ό όποιος εν τοις Ίσθμικαίς άγώσι θεώμενος άγωνα πυκτών, ότε ό εις έξ αυτών έπλήγη υπό του αντιπαλου, οί δὲ θεαταί έρρηξαν κραυγήν, ειπεν εις παρακαθήμενον «Όρᾶς οίον ή άσκησίς έστιν; ό πεπληγώς σιωπᾶ, οί δὲ θεώμενοι βοῶσιν». Ό δὲ Βρασίδα; συλλαβών μὲν τινα τρώγοντα τα σύκα και δηχθεις υπ' αυτού τον άφηκεν ειπόν καθ' έαυτον ότι ουδέν είναι τόσον μικρόν και ασθενές, το όποιον να μη δύναται να σωθῆ, εν τολμᾶ να υπεραπίση τον έαυτον του. Ό δὲ Διογένης ιδών τινα εκ του ποταμού ταις χερσί πίποντα έξέβαλεν εκ της πήρας το ποτήριον. Εκ των παραδειγματίων τούτων βλέπομεν ότι ό μὲν Αισχύλος δέν προσέχει εις τον θόρυβον και τας φωνάς των θεατών, άλλα προσπαθει εκ του παθήματος του πυκτου να εξαγάγη συμπεράσματα και διδάγματα χρήσιμα περι των άποτελεσμάτων της άσκήσεως: ό δὲ Βρασίδας δέν δίδει ουδεμίαν σημασίαν εις το εκ του δήματος άλγος, άλλα διδάσκεται τί δύναται να κατορθώση και ό ασθενής διὰ της τόλμης: ό Διογένης φιλοσοφει περι των άπολύτως αναγκαίων τῷ ανθρώπῳ και εύρίσκει ότι ταυτα μὲν είναι έλάχιστα, πλείστα δὲ τα περιττά. Πόσα τῷ οντι περιττά και μάταια κατά τον βίον τούτον επιζητει ό άνθρωπος!

Μόνον ή περιστολή των επιθυμιών και του εγωισμού άγει τον άνθρωπον εις την αληθην ευδαιμονίαν. Τότε μόνον ό άνθρωπος καθίσταται τῷ οντι ελεύθερος, όταν καταστή κύριος των επιθυμιών και του εγωισμού. Δέν πρέπει να θέτωμεν τας επιθυμίας και το εγω ήμων υπερά-

νω του ήθικου νόμου, άλλα να υποδουλώνομεν ήμας αυτούς εις τον νόμον τούτον, όν ό άπόστολος Παῦλος καλεῖ γραπτόν εν ταις καρδιαίς ήμων. Οί νεοί, λέγει ό Πλούταρχος, απαλαττώμενοι των παιδαγωγών και διδασκάλων, έξ άμαθείας περιέρχονται υπό το κράτος χειροτέρων δεσποτών, των άχαλινώτων επιθυμιών αυτών. Άλλά πῶς φρόνιμος νέος πρέπει να θεωρηῆ ως άρχοντα και κύριον έαυτου το λογικόν, εν θέλη να λογίζηται ελεύθερος. Διότι όπως πολιτική ελευθερία δέν είναι ή αναρχία, ούτω και ήθική ελευθερία δέν είναι το ενεργειν και πράττειν παρὰ τον ήθικόν νόμον, άλλα το συμμορφούσθαι προς τον νόμον τούτον. Μόνον αι πράξεις των λογικών ανθρώπων εκπηγάζουσιν εκ της ελευθέρας βουλήσεως αυτών, εν ή αι των παραλόγων πράξεις είναι άγενεις και ακούσiai και πολλάκις προκαλοῦσι την μετάνοιαν του ποιήσαντος αυτάς. Οί ξένοι πολιτογραφούμενοι εις άλλην πόλιν δυσκολεύονται να συμμορφωθώσι προς τας διατάξεις του νέου πολιτεύματος και πολλά αυτού ψέγουσιν εν ή τα τέκνα των μετοίκων ως συντραφέντα μετὰ των νόμων της πόλεως, εν ή ζωσι, και συνηθίσαντα εις αυτούς, όσάκις λάβωσι πολιτικά δικαιώματα, δέν δυνασασχετοῦσι δια τους νόμους του νέου πολιτεύματος. Αυτό τουτο συμβαίνει και εις εκείνον ό όποιος από παιδικής ηλικίας αναστρέφεται μετὰ της φιλοσοφίας. Και ούτος δέν δυνασασχετει προς τας διατάξεις αυτης και τους περιορισμούς.

Ό δὲ δυνάμενος λέγειν πρέπει να κάμνη καλήν χοῆσιν του λόγου. Πρέπει να αποφεύγη τας ματαιάς επιδείξεις, πρόθυμος ου μόνον να διδάξη τους άλλους άλλα και να ακούη την γνώμην αυτών. Αποφεύγων τας εριδας περι τας συζητήσεις να μη όργίζηται ελεγχόμενος μηδὲ να έπαίρηται έξελέγγων.

Καὶ ὄχι μόνον τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις αὐτοῦ ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων ὀφείλει νὰ ἐξετάζη, ἐὰν τὸ χρήσιμον καὶ τὸ ἀληθὲς ἐνυπάρχει ἐν αὐταῖς κατὰ μείζονα λόγον τοῦ ἐπιδεικτικῆς. Ὁ πράξις καλὸν τι δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ διασαλπῆσθαι αὐτό, οὐδὲ νὰ ἐκθέσθαι δίκην εἰκόνας εἰς κοινὴν θέαν τὸ πεπραγμένον. Τοῦτο δὲν εἶναι ἴδιον προκόπτοντος εἰς ἀρετὴν. Ὁ διηγούμενος τὰ κατορθώματά του πανταχοῦ καὶ πάντοτε δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' εἰς τὴν δόξαν. Οὗτος δὲν ἔχει εἰσέτι γίνεαι «θεατὴς τῆς ἀρετῆς», ἀλλ' ὁμοιάζει πρὸς ἄνθρωπον περιπλανώμενον καθ' ὕπνου ἐν μέσῳ τῶν σκιῶν καὶ εἰδῶλων αὐτῆς. Ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων βοηθεῖ τοὺς φίλους καὶ δὲν διαλαλεῖ τὴν εὐεργεσίαν, γινώσκων ὅτι τὸ νὰ ὑπενθυμῆσθαι τὰς ἰδίας εὐεργεσίας εἶναι ὅμοιον τῷ ὀνειδίζειν. Ἐνεργετὴ τοὺς γνωρίμους καὶ σιγῶν. Ἐκφράζει τὴν δικαίαν αὐτοῦ γνώμην ἐν πολλοῖς ζητήμασιν ἀδίκους καὶ δὲν κινεῖται ἐπὶ τούτῳ. Ἀποκρούει τὴν γνώμην πλουσίου τινὸς ἡ ἀρχόντου καὶ δὲν ὑπερηφανεύεται. Περιφρονεῖ τὸ δέλεον τῆς προσφερομένης αὐτῷ δωρεᾶς καὶ σιωπῶν ἀρκυόμενος εἰς τοὺς ἐπαίνους τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ καὶ μὴ ἔχων ἀνάγκη ἄλλων μαρτύρων τῆς καλῆς αὐτοῦ πράξεως. Ἀρκεῖ αὐτῷ ἡ ἠθικὴ ἰκανοποίησις ὅτι ἐπετέλεσε τὸ καθήκον του. Ἀρκεῖ αὐτῷ ὅτι αὐτὸς εἶναι μάρτυς καὶ θεατὴς τῶν καλῶν καὶ ὅτι συνήθισεν ἐξ ἑαυτοῦ νὰ λαμβάνη τὰς τέψεις καὶ οὐχὶ ἔξωθεν.

Οἱ ἀρχόμενοι φιλοσοφεῖν νέοι ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς κενούς στήλεις τοὺς αἰσθημένους ἄνω ἐκ κινεῖται. Ὅταν δ' ὅμως ἀρχίσωσι νὰ πληρώνωνται τῶν διδαγμάτων τῆς φιλοσοφίας μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀποτίθενται τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὴν οἴησιν, ὅπως τὰ κενὰ ἀγέια πληρούμενα μικρὸν κατὰ μικρὸν κενεῖνται τοῦ ἐν αὐτοῖς ἄερος. Ὁ ἀληθὴς σοφὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη ἔξωθεν τριβῶν γινώσκων, οὔτε βραδυσματῶν, οὔτε σιγήματος, οὔτε πάγων, οὔτε τριβῶν. Οἱ τρέφοντες πάγονα καὶ περιβαλλόμενοι τὸν φιλοσοφικὸν τρίβωνα δὲν εἶναι πάντες φιλόσοφοι, ὅπως καὶ σήμερον οἱ μακρὸν τὴν κόμην τρέφοντες δὲν εἶναι ὅλοι ποιηταί. Ὁ ἀληθὴς φιλόσοφος «προσαγορευθεὶς ὑπ' ἑτέρου τῆ προσηγορίας ταύτης» μετ' ἐρυθρίματος ἀναφωνεῖ τὸ τοῦ Ὁμήρου:

Ὁὐ τίς τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἔδοσκεις.

Σπουδαῖον ἐπίσης γνώρισμα προόδου καὶ προκοπῆς εἰς ἀρετὴν εἶναι τὸ νὰ μὴ συγκυλύπτωμεν τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν, ἀλλὰ νὰ ὁμολογῶμεν ταῦτα καὶ μετ' ὑπομονῆς καὶ προσηγορίας νὰ δεχόμεθα τὰς παρατηρήσεις καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Διότι κατὰ τὸν Διογένη ὁ σωτηρίας δόμενος πρέπει νὰ ζητῆ νὰ ἔχη ἢ φίλον εἰλικρινῆ ἢ ἐχθρὸν ἀσπονδόν, ἵνα νοουθετούμενος ἢ ἔλεγχόμενος ἀποφεύγῃ τὴν κακίαν. Ὅπως οἱ πάσχοντες σωματικῶς παρέχουσιν ἑαυτοὺς τῷ ἰατρῷ «μετὰ πόνου τε καὶ ἀλγηδόνων καὶ ἀποτέμνειν καὶ ἀποκτείνει καὶ τούτου χάριν οἶονταί τινες αὐτοῖς καὶ μισθὸν τίνειν», οὕτω καὶ ὅτι

ὕψιστος τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐπιζητῶν πρέπει νὰ ὑπομένῃ τοὺς ἔλεγχους καὶ τὰς νοουθεσίας καὶ νὰ μὴ ὀργίζεται μηδὲ νὰ χαλεπαίνει. Μόνον οἱ παράφρονες δὲν ἀνέχονται τὸν ἰατρὸν οὐδὲ αἰσθάνονται ὅτι νοσοῦσι; διότι ἀκριβῶς νοσοῦσιν. Παράφρονες λοιπὸν εἶναι οἱ μὴ ἀνεχόμενοι τὰς νοουθεσίας καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ προσπαθοῦντες νὰ συγκυλύψωσι τὰ αἰσθητὰ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Οἱ τοιοῦτοι δὲν φροντίζουσι περὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς ὑπολήψεως αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ὅσῳ ἀνοοῦνται τὰ σφάλματά των, τοσοῦτω μᾶλλον εἰσέρχονται εἰς τὴν κακίαν καὶ ἐγκλείονται ἐν αὐτῇ. Δικαίως δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ περὶ αὐτῶν ἐκεῖνο τὸ ὀποῖον εἶπεν ὁ Διογένης πρὸς νεανίσκον ὀφθέντα ἐν καπηλείῳ καὶ κρυφθέντα εἰς τὰ ἐνδότερα αὐτοῦ: «ὄσῳ, εἶπεν, ἐνδοτέρῳ φεύγεις, μᾶλλον ἐν τῷ καπηλείῳ γίγνηται».

Καὶ ἐκ τῶν ὀνειρῶν ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων δύναται νὰ κρίνῃ κατὰ τὸν φιλόσοφον Ζήνωννα τὴν εἰς ἀρετὴν πρόοδον αὐτοῦ. Ἐάν, λέγει, τὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ὁ κοιμώμενος βλέπει, δὲν εἶναι φοβερά καὶ αἰσχυρά, ἢ ἐὰν καὶ καθ' ὕπνου ἀκόμη αἰσθάνηται ἀποστροφὴν πρὸς πᾶσαν κακίαν προῖξιν, ἢν ἡ νοσερὰ αὐτοῦ φαντασία ὑπβάλλει πρὸς ἐκτέλεσιν, ἢ ἐὰν ὡς ἐν βυθῷ γαλήνης τὰ ψυχικὰ αὐτοῦ πάθη κατευνασθέντα ἡρεμῶσι καὶ δὲν διαταράττωσι τὸν γαλήνιον αὐτοῦ ὕπνον, ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος δύναται νὰ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἢ εἰς τὴν ἀρετὴν πρόοδος αὐτοῦ εἶναι μεγάλη. Ἐν ᾧ τουναντίον συμβαίνει δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἐν ὄνειρῳ βλέπει ἀχαλινώτους τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας πρὸς παντοδαπὰς βρώσεις καὶ ἀσελγείας μίξεις. Ὁ τοιοῦτος ἔχει ἀνάγκη ἰατροῦ οὐχὶ τοῦ σώματος ἀλλὰ τῆς ψυχῆς· ἔχει ἀνάγκη καθαρτικῶν πολλῶν καθαιρόντων οὐχὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν. Καὶ διὰ νὰ καταστήσῃ ἡμῖν τὸ πρᾶγμα ἐναργέστερον καὶ σαφέστερον, μεταχειρίζεται ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος τὸ ἐξῆς εἰκονικώτατον παράδειγμα. Τὸν μὲν περιτέλλοντα τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας καὶ προσπαθοῦντα νὰ γίνῃ κύριος αὐτῶν παραβάλλει πρὸς τὸ ζῶον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐξασκηθεῖν τόσο καλῶς, ὥστε κατέστη πλέον εὐπειθέστατον καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη χαλινοῦ. Τοῦτο, ἐὰν ὅ ἐπ' αὐτοῦ ὀχοῦμενος ἀφήσῃ τὰς ἡνίας, δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ πιρκετραπῆ τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ προχωρεῖ τὴν εὐθείαν. Τὸν δ' ἀχαλινώτον εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας παραβάλλει πρὸς ζῶον ἀπειθὲς καὶ ἀποσεῖον τὸν χαλινόν, ὅπως δοθείσης εὐκαιρίας θέλει νὰ καταβάλλῃ τὸν ἀναβάτην. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν αἱ παράλογοι ἡμῶν ἐπιθυμίας πρέπει νὰ δαμασθῶσιν ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ χαλινωγηθῶσιν ὑπὸ τῆς συνηθείας τόσο ὥστε καὶ καθ' ὕπνου ἀκόμη, ὅποτε ὁ ἡνίοχος, τ. ἔ. τὸ λογικόν, κινεῖται, νὰ μὴ ἀκολασταίνωμεν.

Τὰ φοβερά καὶ κακῆθη ὄνειρα εἶναι ἴδια ψυχῆς οὕτω προσοικειωθεῖσιν τὸ κόσμον, ἐν ᾧ τὰ ὄνειρα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐναρέτου ἀνθρώπου εἶναι καλά καὶ ἐναργεῖ καὶ ἄλυπα, οἷον ὅτι

πῆρξε τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο ὄνειρον τοῦ Σωκράτους κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ θανάτου αὐτοῦ, οἷον ὑπῆρξε τὸ τοῦ φιλοσόφου Στίλπωνος, τοῦ Μεγαρέως. Εἰς τὸν φιλόσοφον τοῦτον, ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ἐφάνη καθ' ὕπνου ὁ Ποσειδῶν ὀργιζόμενος αὐτῷ, διότι δὲν ἐθυσίασεν εἰς αὐτὸν βοῦν κατὰ τὸ ἔθος τῶν Μεγαρέων. Ἄλλ' ὁ Στίλπων οὐδόλως ταραχθεὶς εἶπε: Τί λέγεις, ὦ Ποσειδῶν, ἡλθες ἐδῶ καὶ μεμψιμοιρεῖς ὡς μικρὸν παιδίον, διότι δὲν ἐδανείσθην διὰ νὰ γεμίσω τὴν πόλιν μὲ κνίσσαν, ἀλλ' ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶχον, προσέφερον εἰς σὲ θυσίαν; Ὁ δὲ θεὸς μειδιάσας ἔτεινεν αὐτῷ τὴν δεξιάν καὶ τῷ ὑπεσχέθη ὅτι πρὸς χάριν του θὰ παρῶσθαι εἰς τοὺς συμπολίτας του μεγάλην ἀφθονίαν ἀφῶν (σαρδελῶν). Καὶ τοῦτο μὲν βεβαίως καλεῖται ἀπάθεια, ἥτις εἶναι μέγα τι καὶ θεῖον· ἀλλ' ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων δύναται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐπιδόσεως αὐτοῦ, ἐὰν παραβάλλῃ τὰ πάθη αὐτοῦ τὰ νῦν πρὸς τὰ πρότερον παρουσιαζόμενα. Ἐν εὐρή ὅτι νῦν ταῦτα εἶναι πολὺ ἡπιώτερα ἢ ἄλλοτε, δύναται νὰ πεισθῆ ὅτι ἡ κακία ἤρξατο ὑποχωροῦσα εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν θέλει ἐντελῶς ἐξαλειφθῆ.

Ἀλλὰ κυρίως ἡ ἀρετὴ κρίνεται οὐχὶ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων. Ὁ ἀληθῶς εἰς ἀρετὴν προκόπτων πρέπει οὐ μόνον νὰ ἐπαινετῶν ἀγαθὸν ἀλλὰ καὶ νὰ πράττῃ αὐτό. Διότι ὅλοι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπῆνουν καὶ ἐθαύμαζον τὸν Μιλτιάδην, ἀλλ' ὁ Θεμιστοκλῆς ὑπῆρξε καὶ ζηλωτῆς καὶ μιμητῆς τῶν ἔργων τοῦ ἥρωος τοῦ Μαραθῶνος. Ὁ θαυμάζων μόνον καὶ ἐπαινῶν τὸ ἀγαθόν, χωρὶς νὰ μιμηταὶ αὐτό, ὁμοιάζει πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην, ὁ ὁποῖος ἔλεγε μὲν ὅτι ἡ καρδιά του ἐκινεῖτο εἰς δάκρυα ὑπὸ τῶν καλῶν λόγων, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ καταστή ἀγαθὸς καὶ τέλειος. Ἐν ᾧ ὁ ἀληθῶς προκόπτων πρέπει νὰ ἐπιχειρῇ ἔργα καὶ πράξεις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ τελείου καὶ νὰ λυπητῆται συναισθανόμενος τὰς ἐλλείψεις του καὶ πλήρης ἐλπίδων καὶ πόθου καὶ προσπαθείας νὰ ἐπιθυμῆ νὰ συνενωθῆ μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ τρέχων κατόπιν αὐτοῦ, ὅπως τρέχει κατόπιν τῆς μητρὸς του ὁ πῶλος ὁ ἄθλος.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ ἀληθῶς προκόπτων πρέπει νὰ φιλοσοφῇ οὐ μόνον ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἔργοις, ὥστε ἐφιλοσοφῆ ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ἀντάξιός μαθητῆς τοῦ μεγίστου τῶν φιλοσόφων. Τοῦτον ἐπαινῶν ὁ Πλούταρχος παραβάλλει πρὸς τὸν εὐεργετικώτατον ἥλιον, διότι διὰ τοῦ φωτός τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐφώτισεν ἅπαντα τὸν τότε γνωστὸν κόσμον καὶ ἐκεῖνο μόνον «τῆς γῆς ἀνήλιον μέρος ἔμεινεν, ὅσον Ἀλέξανδρον οὐκ εἶδεν, τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς τὰ ὁποῖα ὑπετάχθησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ὑπῆρξαν μακαριώτερα καὶ εὐδαιμονέστερα τῶν διαφυγόντων τὴν ὑποταγήν.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ θαυμάζωμεν τοὺς ἀγαθοὺς εὐήμεροῦντας μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντας νὰ ἀγαπῶμεν. Ἡ ἐξορία τοῦ Ἀριστείδου, ἡ πενία τοῦ Σωκράτους καὶ ἡ καταδική τοῦ Φωκίωνος δὲν πρέπει νὰ φοβίζωσιν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ

μετὰ τούτων ἀξίεραστον νομίζοντες τὴν ἀρετὴν νὰ μὴ ἀπομακρυνώμεθα αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ δεικνύωμεν ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμόν πρὸς πᾶν ὅ, τι καλὸν μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς δυσκολίας. Ἐχόντες δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν ὡς παραδείγματα τοὺς μεγάλους ἡμῶν προγόνους καὶ εἰς τὰς ἀρετὰς αὐτῶν ὡς εἰς πρότυπα ἀτενίζοντες, ἄς προσπαθῶμεν νὰ θυμίζωμεν τὸν βίον ἡμῶν πρὸς τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις ἐκεῖνων. Ἄς μιμώμεθα τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνων καὶ ἄς ἀποφεύγωμεν τὰς κακίας, διότι κατὰ τὸν Κοραῖν « τῶν προγόνων αἱ ἀρεταὶ κάμνουν αἰσχυρότερας τῶν ἀπογόνων τὰς κακίας».

ΤΕΛΟΣ

Κυδωνία—Σ. ΔΗΜΟΥ δ.φ.

ΠΕΤΟΥΝΕ ΗΙ ΨΥΧΕΣ

Στὴν ἀγαπημένη μου Εὔα Κ....

Ρεμβαστικὴ στὸ πιάνο σου ἔταν κυλᾶς τὰ χέρια καὶ γιέρνεις τὸ κεφάλι σου λιγάκι ἀπαλά κι' ἡ ἀρμονίες ἔρχονται σὰν μακρὸν ἀπ' τὰς τέρες τὸτ' ἡ ψυχὴ μου σιγανὰ νοιώθω σὰν νὰ πετᾷ...

Νὰ φεύγῃ ἐκεῖ ξέμακρα σὲ μέρη ὀνειρεμένα σὲ μέρη ποῦ δὲν βρῖσκειται τοῦ κόσμου ἡ ἀπονία καὶ ταξειδεύοντας ἀλλοῦ ν' ἀκούῃ ὀλοένα ἐκεῖνη τὴν οὐράνια ἠχώ, τὴ θεία μελωδία.

Καὶ τὴ ψυχὴ σου συντροφιά νᾶχα μέσ' τὸν αἰθέρα χειροπιαστὴ μαζὺ μ' ἐσὲ νὰ τρέχω ἀψηλά νᾶμαι μαζὺ σου πάντοτε, καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα ποτὲ νὰ μὴ σὲ χωρισθῶ, **Ἐδοῦλά μου γλυκεῖά.**

Μοσχονήσια — Στάσα Καραϊσκάκη

Η ΣΥΛΒΙΑ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ

Ὁ Louis Delattre εἶνε εἰς τῶν μᾶλλον ἐκτιμωμένων λογογράφων τοῦ Βελγίου. Ἐγεννήθη εἰς Fontaine l' Evêque κατὰ τὸ 1870.

Οἱ Βέλγοι πεζογράφοι δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς ομάδας ἀτινες εἶνε συγχρόνως καὶ γεωγραφικαὶ τοιαῦται· οἱ μὲν ἀφείλουσι τὴν ἐμπνευσὸν καὶ τὰ θέματά των εἰς τὴν Βαλλωνικὴν χώραν, οἱ ἄλλοι εἰς τὴν Φλαμανδικήν, ἡ τρίτη δὲ εἰς τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν μνήμην μας τὴν Ἐπαρχιωτικὴν ζωὴν τῶν πόλεων καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς ἔχουσι γενικωτέραν τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὁ Λουδοβίκος Ντελάτρο ἀνήκει εἰς τὴν πρώτῃν ομάδα· ἔχει δημοσιεύσῃ μέχρι σήμερον δεκαεὶ τόμους διηγημάτων, μυθιστορημάτων Βαλλωνικῆς ὑποθέσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων μνημονεύομεν ἐνταῦθα τὰ **Διηγήματα τοῦ χωριοῦ μου, Τριαντάφυλλο στὸ στόμα, Ἀγροτικά καὶ Μυριοιόνετα, Ὁ νόμος τῆς ἀμαρτίας, Ἀναμνήσεις ἰατροῦ ἐπαρχιώτου κλπ.**

Ὁ Λουδοβίκος Ντελάτρο εἶναι διηγηματογράφος χαρίεις, συγκινητικός, νεωτεριστικός. Ἴδου τὴν γράφει περὶ αὐτοῦ ὁ Ἐδγένιος Ζυλιπέρο.

«Ὁ κ. Ντελάτρο ὅστις πολὺ εἰργάσθη διὰ τὴν Βελγικὴν φιλολογοίαν, εἶνε πρὸ παντὸς ἐμπειρότατος, ἡ δὲ δημοτικὴ καὶ διαυγὴς γραφὴ, δέει δίκην λίαν ὄνακτον ἀλλακτικῶν τὰς δασύδεις χώρας τὰς ὁποίας τόσον θαυμασιῶς περιγράφει. Ἡ συγκινητικὴ αισθηματικότης καὶ ἡ δύναμις τῶν ἐντυπώσεων ἐμψυχοῦσι τὸ ἦθος του. Ἐξοχος παρατηρητὴς καὶ νευρώδης, παραμένει οὐκ ἥτιον ἀπλοῦς καὶ ἀπείριτος. Δὲν κάμνει ζωηροὺς ψυχολογικοὺς ἐλιγμούς, ἀλλὰ μὲ τὴν γαληνιαίαν του ἀντίληψιν τὴν φλεγομένην ἐπὶ λεπτῆς φαντασίας ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του».

Ἐν τούτοις ὅμως μελαγχολικὴ τις ποίησις καταφαίνεται εἰς τὸ ἦθος τοῦ διηγηματογράφου, ὡς παρατηρεῖται εἰς τὸ κατωτέρω ἔργον **ἡ Συλβία στὸν κήπο**, ὅπερ δημοσιεύθη μεταξὺ τῶν **Ἀναμνήσεων ἰατροῦ Ἐπαρχιώτου** ἔτυχε τοῦ πρώτου Βραβείου εἰς Διαγωνισμὸν Διηγημάτων.

Σ. Ι. Φ.

Ταξείδια σὲ μακρυνὰ μέρη, πόλεις παραθαλάσσιαι δὲν μοῦ ἀρέσουν, εὐχαριστοῦμαι πολὺ νὰ περνῶ τὰς διακοπὰς στὸ χωριὸ μου. Ἐκεῖ αἰσθάνομαι λίγη ἀνακούφισι ἀπὸ τῆς σκληρῆς ζωῆς ὅλου τοῦ χρόνου..

Καὶ εὐρίσκω νέας δυνάμεις κατὰ τὸν Ὁ-

κτώθειον, ἂν εἰμπορέσω καὶ μείνω δεκαπέντε ἡμέρας ἀνάμεσα στὰ πράγματα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ πῶς τὸ δροσερὸ νερὸ ἀπὸ ἐκεῖ ἔπου ἔτρεχα μὲ τὰς παντοφλῆς μου.

Τὸ περασμένο καλοκαίρι εὐρήκα τέλος τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιστρέψω στὸ μητρικὸ μου σπίτι.

Ἐνα ἀπομεσήμερο ἐν ᾧ ἔκανα περίπατον στὸ ἄλλο μέρος τοῦ δάσους, ἀνεγνώρισα τὸ παλαιὸ ἐξοχικὸν σπιτὶ **αἱ τρεῖς λεῦκαι** ὅπου ὅταν ὁ θεὸς μου ἦταν εἰσπράκτωρ περνοῦσα τὸν καλλίτερό μου καιρὸ ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

Ὁ καυμένος ἀπέθανε· ὁ υἱὸς του, μὲ ἐβεβαίωσαν ἐξακολουθοῦσε καλὰ κακὰ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὸ κτήμα.

Ἀπὸ τὸ δρόμο φυτευμένο μὲ ἀκακίαις τὸν ἀνεγνώρισα στὴ στιγμῆ. Κυττάζων τὸ ἡράκλειόν του ἀνάστημα, τοὺς φαρδεις ὄμους του, τὰ κόκκινά του μαλλιά, τὰ ὁποία δὲν εἰμποροῦσε νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ἀχύρινόν του καπέλλο χωμένο ἕως τ' αὐτιά, τὰ διαυγῆ καὶ μεγάλα του μάτια, ἐδοκίμασα μεγάλη εὐχαρίστησι. Αὐτὸς ὁ χωρικός τῆς ἡλικίας μου μὲ τὸν ὅποιον κανένας δεσμὸς συμπαθείας δὲν μᾶς ἴγνωσε, μοὶ ἐφαίνετο ὡς τὸ τέλειον **μοντέλο ῥάτσας** τῆς ὁποίας ἐγὼ ἤμουν τὸ ἐκφυλισμένο ἀνθρωπάριο.

Αὐτὸς χωρὶς νὰ ἀφίση τὸ βωλοκόπο πού κρατοῦσε στὰ χέρια του μοῦ ἐφώνησε.

— Ἀ! γιατρὲ ἐξάδελφε, γιατρέ!

Ὅταν ἐπλησίασα μοῦ ἔδωκε τὸ ἀριστερό του χέρι μὲ τὰ χονδρά του δάκτυλα πού ἔμειναζε τὸ καθένα καθὼς παλάμη μικροῦ παιδιοῦ, σκεπασμένα μὲ χῶμα καὶ ἐπάνω στὰ ὁποία ὑπῆρχαν τρίχες κόκκινες πού ἔμοιαζαν μὲ χρυσὰ φυτίλια. Ἐθλιψα τὸ χέρι του μὲ ὄλη μου τὴ καρδίαν καὶ ἠκολούθησα τὴ μηχανὴ ἢ ὅποια ἐσύρετο ἀπὸ δύο ἄλλα.

Αὐτὸς ἐξακολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ μοῦ λέγῃ.

— Λοιπὸν ἐξάδελφε! Μιὰ κ' ἦλθες ἐδῶ κύταξε λίγο καὶ τὴ **Μαύρη**, τὴ διάβολο ἔχει

καὶ ἀρρώστησε! Βῆγει μέρα καὶ νύχτα... Δὲν ἐργάζεται πλέον ἀπ' ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνον.....

— Ποιὰ **Μαύρη**; ἠρώτησα. Καμμιά ἀγελάδα ἀρρωστη; Καὶ μὲ πῆρες γιὰ κτηνίατρο, διάβολο.

— Ἀ! Χριστοῦλη μου! εἶπεν ὁ ἐξάδελφος, χτυπῶν στὸ γόνατον τὸ χέρι του μὲ τὸ ὅποιον κρατοῦσε τὰ λουριά καὶ δοκίμων μεγάλη εὐχαρίστησι γιὰ τὴν ἀμάθειά μου. Εἶναι ἡ Συλβία ἢ Μαύρη!...

Ἡ Συλβία... Δὲν τὴ θυμάσαι τὴ μικρὴ πού ἔβρασε τίς ἀγελάδας ἅμα ἡμεῖς ἐκαίγαμε τὰ σπικρὰ σιμὰ στὴ **Τρύπα τῶν Ἀλεπούδων**, εἰ; ἄ... ἄ... Χριστοῦλη μου!... Ἡ Μαύρη λέγει ἀγελάδα!... Μιὰ μικροῦλα δυστυχισμένη αὐτὴ τὴ στιγμῆ... ἄ καὶ ἀρχίζω νὰ βαριέμαι αὐτὸ τὸ κοκκαλισμένο πακέτο! ἄ... μὰ τὸ θεὸ!.....

— Καλὰ, ἐνόησα! Ὅλὴ τὴν ἴδω τὴ Συλβία!... Χαίρει! Τὸν εἶδα νὰ δηγήτ' ἄλογά του μὲ μεγάλα σικρῆματα, νὰ αὐλακώνῃ τὸ χῶμα, ἔπειτα μὲ τὸ ἐπανωφόρι βριχμένο στὶς πλάτες του νὰ διευθύνεται στὸ μικρὸ σπιτάκι ψηλὰ στὴν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ, ὅπου ὁ τσοκαρᾶς ἅμα ἡμῶν παιδί ἀκόμη, ἔκαμνε τὰ χονδρά τσόκαρα ἀπὸ ξύλο σημύδας πού ἐμύριζαν σὰ βανίλλια.

Ἐξακολούθησα τὸ δρόμον μου· τὸ ἐξοχικὸν σπιτὶ ἐφάνηκε στὸ βάθος μὲ τὴ κεραμιδένια στέγη του· οἱ τοῖχοί του, τὸ περιβόλι του φυτευμένο μὲ μικρὰ δένδρα εὐμορφα εὐμορφα τοποθετημένα ὡσὰν ἀθύρματα ἐπάνω σὲ κατωφερικὸν τραπέζι.....

Ἐπειτα, ἡ φράχτης τοῦ κήπου... Καὶ πίσω ἀπὸ τὴ ψηλὴ στέγη, αὐτὲς ἡ εὐμορφες φοῦντες, τόσον ἐλαφρὰ πρασινωπαὶ ὡστε μόλις ἐφαίνοντο μέσα στὸ γαλάζιον τ' οὐρανοῦ, εἶνε κορυφαὶ τῶν ἰτιῶν. Εἶνε φυτευμένοι στὸ δρόμον κατὰ τὸ ἔμβασμα. Ἀμα κανεὶς τὰς κυττάζει ἀπὸ ἐδῶ μένουν κρυμμένες ὀλόκληραι ὄχι ἕως καὶ ἡ ὠμορφιάτων.

Αὐτὴ ἡ Συλβία, γιὰ τὴν ὁποίαν τὰ χονδρά λόγια τοῦ χωρικοῦ μοῦ εἶχαν μιὰ στιγμῆ κινήσιν τὰς ἀναμνήσεις, ἦταν λοιπὸν ἀρρωστη στὸ σπιτὶ; Τί νὰ εἶχε; Ἐμείναμι ἐπισημὴ ἀνήσυχος. Ἐπειτα νικημένος ἀπὸ τὰς τωρινὰς ἰσχυρὰς ἐντυπώσεις, δὲν ἐσκέφθηκα πλέον τὴν φιληνάδα αὐτὴν μιᾶς ἐποχῆς περασμένης. Καὶ ἀντὶ ν' ἀνοίξω τὴ μικρὴ θύρα καὶ νὰ κάμω ἀμέσως τὴν ἐπι-

σκεψὶ πού ὑπεσχέθηκα, ἐμβῆκα μέσα στὸν κήπον ἀπὸ τὴν ἄλλη θύρα.

Ἀ! ὁ παλιὸς κήπος, ὁ ἀπεριποίητος! τὸν εὐρίσκα εὐμορφο ἂν καὶ ἀκάθαρστο, ἀτακτο καὶ φιλικὸ, ὅπως τὸν ἐνθυμούμουν με τὴ φαντασίαν μου πάντα, γεμάτον ἀπὸ καρποὺς ἀπὸ ἄνθη καὶ λαχανικά.

Ἐχάιδεφα τὸ τοῖχον τοῦ σταύλου πού ἦταν χτισμένος μὲ τὸ βλα μὲ μιὰ χειρνομία τόσο θερμῆ, ὡστε ἐσείσθησαν τὰ δένδρα τῶν ὁποίων οἱ καρποὶ τὸ περισσότερον εὐχαριστοῦσαν τοὺς ποντικούς. Μὲ πόση εὐχαρίστησι, ἀνεγνώρισα τὴν ἀφθαστὴ ἀφέλεια τῶν φράουλων, πού ἄπλωναν τοὺς ἀδυνάτους κλώνους των κατάχαμα ἕως τὴ μέση τοῦ μικροῦ δρόμου πού πατοῦσαν τὰ πόδια μου! Μόλις εἶχαν μεγαλώσῃ τὰ φραγκοστάφυλα. Ἡ πρασιὰ τῶν λαχανιδίων, τῶν πράσων καὶ τῶν ἄλλων σαλατικῶν ἠσύχαζε ὡς πάντα μέσα στὴν εἰρήνη ὄλων τῶν ἀποχρώσεων τοῦ πρασίνου.

Κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ τῶν φρυγάνων ὅπου τὰ μπιζέλια κολλοῦσαν τὰ φρέσκα φλούδια τους, καὶ ὅπου ἐκινούοντο ὡσὰν νὰ ἐχόρευον τόσα εὐμορφα ἄνθη, καθὼς πεταλούδαι ἐπιστρέφουσαι, εὐρήκα πάλι τὸ μπάγκο ἀπὸ στριμμένους κλάδους. Ἐδῶ εἶχα κοιμηθῆ τόσες φορές ἅμα ἡμῶν ἀκόμη παιδί, ζητῶν καταφύγιον ἀπὸ τὰ ζεστὰ ἀπογεύματα τοῦ Αὐγούστου!

Εὐμορφα περασμένα! Ἄκουσε! ἕνας πετεινὸς φάλλει μὲ τὴ καθαρὰ φωνή του. Μιὰ μηχανὴ γεωργικὴ τρίζει λίγο παρῆκει, μέσα σ' ἕνα ἀγρό, μὲ βόδες ὄχι καλὰ ἀλειμμένες ἀπὸ λίπος. Ἡ χονδρὴ ὑπηρέτρια μαζώνει τὰ σαλατικά τῆς μὲ μέτωπο γεμάτο ἀπὸ ἴδρω... Εὐμορφα χρόνια, πού τὰ πράγματα ταῦτα περνοῦσαν ἐμπρὸς στὰ μάτια μου καθὼς εἰκόνας χῶρις πικρίαν σὲ μιὰ μαγεία ἀσύλληπτη.

Ἐκάθησα στὴ πρασινὴ καὶ τρυφερὴ σκιὰ τῶν μπιζελίων.

Τὸ βιβλίον πού ἄλλοτε μὲ εὐλάβεια ἐφυλλομετροῦσα στοὺς περιπάτους μου, ἀνοίχθηκε ἐπάνω στὰ γόνατά μου.

Μέσα στὴ γλυκερὰ λαμπρότητα τῆς ζωῆς αὐτῆς τῆς φυσικῆς καὶ ἡσυχου ἤρχισα νὰ διαβάζω... Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμα γιὰ αὐτὴ τὴ στιγμῆ, χωρὶς ἀμφιβολία τὸ ἠθέλε ὁ δαίμων τῆς σκέψεως, ὁ δαίμων ὁ ὁποῖος ἀγρυπνεῖ μὲ ζηλοτυπίαν, ἀφ' ἑ-

του μάθομε γράμματα.

Ἦτο δὲ τὸς τῶν **Σκέψεων** τοῦ Πασκάλ στὴ σελίδα ποὺ ἔτυχε, ἐδιάβαζα μὲ φωνὴ ὑψηλὴ.

«Ἡ τελευταία πράξις εἶνε τραγικὴ ὅσον ὠραία καὶ ἂν εἶνε ἡ κωμωδία εἰς ὄλον τὸ ὑπόλοιπον. Ρίπτουν τέλος χῶμα στὸ κεφάλι καὶ ἰδοὺ ἐτελείωσε διὰ παντός».

ὦ! ... Μέσα στὸν κήπο ὅπου ἐκοιμῶντο αἱ ἡσυχοὶ ἡμέραι τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας μοῦ ἐφάνη ὅτι αἱ φοβεραὶ αὐταὶ λέξεις ἀντήχουν καθὼς συνεχεῖς καὶ τρομακτικοὶ κωδωνισμοὶ ἐγερτηρίου.

«Ρίπτουν τέλος χῶμα στὸ κεφάλι καὶ ἰδοὺ ἐτελείωσε διὰ παντός!»

Τὴν ἡλιοφώτιστη ἐκείνη μέρα τοῦ Αὐγούστου, ἡ φωνὴ τοῦ Μεγάλου Θανάτου ὡς ἐγράφετο μέσα στὸ βιβλίον μὲ τὴν τὴν ἀγωνία, ἔκανε τὴ καρδιά μου νὰ πάλλῃ δυνατὰ καὶ μὲ ἰσχύει νὰ κλείσω τὰ μάτια.

Ἐνα δευτερόλεπτο, ἓνα λεπτὸ διήρκεσε αὐτὴ ἡ συγκίνησις. Ἐξαφνικὰ ἡσθάνθη τὴ μυρωδιὰ ἐνδὸς ἀνθους. Ἀνοίγω τὰ βλεφάρια.

Ὁρθία μπροστά μου, μὲ κέρη ὑψηλὴ ὠχρὰ, μὲ μαῦρα μαλλιά σὲ πυκνὲς πλεξούδες ἐπάνω στοὺς κροτάφους, μὲ τὰ μεγάλα κοίλα μάτια τῆς μὲ παρατηροῦσε.

Ἐγερνε τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὰ χεῖλη τῆς ἦσαν ξηρά, οἱ βύθωνές τῆς ἐκινουῦντο καθὼς ἐκείνου ὁ ὁποῖος περιμένει καὶ ἀκούει. . . . Στὰ κρεμασμένα ἀπὸ τὴν ἀτονία χέρια τῆς ἐκρατοῦσε ἓνα τριαντάφυλλο κόκκινα καθὼς τὸ αἷμα.

Μὲ πρώτη ματιὰ ἐνόησα πῶς ἦταν θαρραλέα ἄρρωστη· εἶδα πῶς ἡ κατάστασις τῆς ἦταν ἀπελπιστικὴ. Ποτὲ ἄλλοτε ἡ ἀσθένεια ἢ ὁποῖα κατέστρεφε τὸ στῆθος τῆς δὲν εἶχε ἀφήσῃ στὸ πρόσωπο γυναικὸς, ἴχνη περισσότερο καταφανή. . . . Βλέπων κανεὶς τὴ χλωμὴ ὄψη τῆς, τὴ λάμψη τῶν ματιῶν τῆς, τὴν λευκότητα τῶν χειλέων τῆς ἤμποροῦσε μετὰ βεβαιότητος καὶ εὐκολίας νὰ κάμῃ διάγνωσι ὅτι ἐπρόκειτο περὶ φθίσεως ἢ ὁποῖα τὴν ἔλυωνε.

Ἐσηκώθηκα, ἐφώνασα.

— Σουλβία!

— Πέτρε!

Μόλις ἐπρόφερα τὸ ὄνομά τῆς καὶ ζέστη μίαν ἀγρίας ἐντροπῆς ἐχύθηκε στὸ μέτωπό μου. . . Σιωρὸς σκέψεων αἱ ὁποῖαι ἐπερνοῦσαν καὶ διέτρεχον ὄλο τὸ αἷμα τῆς καρδιάς μου μὲ ἔκανε νὰ τρέμω. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσω.

Ἡ Σουλβία μὲ ἤκουε ἅμα ἐδιάβαζα τὰς λέξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δι' αὐτὴν θὰ ἦσαν τρομερώτεροι καὶ ἀπὸ τὸ «Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν» ποὺ ψάλλουν στοὺς νεκρούς. Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω! . . .

Αὐτὰ τὰ φοβερὰ λόγια, τοῦ βιβλίου ποὺ ἐδιάβαζα ὑψηλοφώνως ἐννοήθησαν ἀπὸ αὐτὴν; — ΣΥΛΒΙΑ!

Ἐδῶ παρουσιάζετο ὅτι εἴμεινε ἀπὸ τὴ μικρὴ κόρη τῆς ἄλλοτε μὲ τὰ ἐλαστικὰ μέλη, τὰ ὁποῖα στὰ περασμένα μας κανεὶς μικρὸς χωρικός δὲν εἴμποροῦσε νὰ κουράσῃ· πρώτη στὸ δρόμο, ζωηρὰ στὴν ἀνάβασι τῆς σκάλας· εἰπτοῦσα πέτρες μακρύτερα ἀπὸ ἡμᾶς· τρυπώνουσα μέσα στὰ χαμόκλαδα μὲ εὐκινησία γαλγῆς.

Θεὲ μου! Αὐτὴ ἦταν ἡ χωρικὴ τῆς ὁποίας ἡ δύναμις καὶ ἡ χάρις ἐσπινθηροβόλοισαν πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ καθὼς λάμψι ἀπὸ φωτισμένα παράθυρα σπιτιοῦ; αὐτὴ τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ὄλη τὴ μέρα ἤκούετο ἀκούραστη μέσα στὴ χάρα τῆς καθώσπουλι ποὺ πετᾷ ὑψηλὰ στὸν οὐρανόν;

Θεὲ μου! Ἐμπροστά μου εἶχα τὴ μελαγχροινὴ τῆς ὁποίας τὰ χεῖλη πρὸ κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν μαύρων, ἐδάγκανε τὰ ἰδικά μου κάτω ἀπὸ τὴς μουριές; Ἐκείνη ποὺ εἶχε τὸ ἄρωμα μέντας στὴν ἀναπνοή τῆς, καὶ τῆς ὁποίας τὸ τρυφερὸ δέριμα εἶχε τὴν φρεσκάδα τοῦ ψωμιοῦ; Ἦτο αὐτὴ ἡ Σουλβία τῶν δέκα ἐξμοῦτέων;

Ἄ! πόσον ἤθελα νὰ φύγω! . . . ἀλλὰ ἦταν ἀργά! . . . Εἶχε διαβάσῃ μέσα στὰ φοβισμένα μου μάτια τὴ θανατικὴ ἀπόφασιν. . . .

— Σουλβία!

Δύο δάκρυα ἐκύλισαν ἀπὸ τὰ μάτια μου.

Πόσον εὐμορφὴ ἦταν ἀκόμη!

— Σουλβία!

Ἐπάνω στὸ στῆθος μου ἡσθάνομην ἓνα χέρι, ἓνα χέρι φοβερὸ νὰ μοῦ ξεσχίξῃ τὴ καρδιά.

— Σουλβία, πτωχὴ μου Σουλβία!

Ἦνοιξα τὴν ἀγκαλιά μου. Ἀμέσως αὐτὴ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι ἔπεσε μέσα· τὰ χεῖλη τῆς ἐκόλλησαν στὰ χεῖλη μου, τὰ μάτια τῆς ἔκλεισαν, ἦταν κατάχλωμη καθὼς νεκρά.

Μέσα στὰ δάκρυά μου ποὺ ἔσταζαν ἐπάνω στὸ σῶμά τῆς, ἐνῶ τὸ στόμα τῆς ἔλαιε, ἡσθάνομην μετὰ τὸ ὀδυνηρὸ κτύπημα, μετὰ τὴ φοβερὴ στιγμὴ, νὰ ἀνακτῶ τὴ παλαιὰ μου νεότητα. . . . Τὴν ἔβαλα ἐπάνω στὸ μπάγκο. Γονατισμένος ἐμπροστά τῆς, ἀνέπνεα ἐπάνω στὰ μάτια τῆς τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε ν' ἀνοίξῃ· μοῦ εἶπε μὲ τὴν χαϊδευτικὴ καὶ ἁρμονικὴ φωνὴ τῆς.

— Διάβασέ το ἀκόμη. Καὶ μὲ ἓνα κίνημα τῆς κεφαλῆς μου ἔδειχνε τὸν Πασκάλ. Δὲν ἤξευρε γράμματα· ἔδειχνε τὸ βιβλίον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐφθασε μέχρις αὐτῆς ἡ φωνὴ τοῦ θανάτου, καθ' ὅν χρόνον ἀπὸ τὸν εὐμορφὸ κήπο, ἐνῶ ἐδράδναζε, ἐχύνοντο ἡ μυρωδιὰς τῶν λουλουδιῶν καὶ τῶν τριανταφύλων.

Σάμος — ΣΩΤΗΡΙΟΣ Ι. ΦΩΚΟΣ δ. ν.

ΕΚ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΠΕΠΑΙΔΕΥΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΦΩΤΙΣΜΟΥ & ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝ. Ν. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΝΟΣΟΚΟΜΙΕΙΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΑΝΤΙΠΕΡΙΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΕΡΗΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ὁ πάνσοφος Δημιουργὸς ὁ περὶ τῶν ὄλων προνοήσας, ἐπέπρωτο καὶ διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μας νὰ φροντίσῃ τόσον σπουδαίως, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδιότητες τῶν ὀπτικῶν, τῶν θερμαντικῶν καὶ χημικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος καὶ ἐν γένει τοῦ φωτός, χωρὶς νὰ ὑφίστανται σπουδαῖον ἀντίκτυπον καὶ ἀλλοιώσεις εἰς τὰς πολυτίμους αὐτῶν λειτουργίας.

Μεθ' ὅλην ὁμωσὴν τελειότητα περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀργάνων τῆς ὁράσεώς μας, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἀποδεδειγμένον ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, ὅτι αἱ πέραν τοῦ ἰόχρου καὶ ἐρυθροῦ ἀόρατοι ἀκτίνες προσβάλλουσαι τὸν ὀφθαλμὸν, ἐπηρεάζουσι τοῦτον καὶ τὸν ἐνοχλοῦσιν εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ προκαλέσωσιν ἀλλοίωσιν ἐπαισθητὴν τῆς ὁράσεως.

Μεταξὺ τῶν ἐγκνηφάντων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ζητημάτων τούτων, δύο ἐπιστήμονες ὁ Mollini καὶ ὁ Jansen ἀπέδειξαν ὅτι αἱ πέραν τοῦ ἐρυθροῦ ἀκτίνες, αἱ θερμαντικαὶ τούτέστιν, εἰσερχόμεναι διὰ τῶν διαφανῶν μέσων τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἀμφικνούμεναι εἰς τὸ βάθος τοῦ βολβοῦ ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, προκαλοῦσι σπουδαῖαν ἐνόχλησιν. Ἐτερος ὁμοῦς ὁ Brücke ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἀκτίνες αὐταὶ ἀπορροφῶνται ὑπὸ τινῶν ὀργάνων καὶ χιτώνων τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ σταματῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ πρὸ τοῦ φθάσωσιν εἰς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα. Ὅστε κατὰ τὰς ἐρεῦνας ταύτας βλέπομεν ὅτι ἡ φύσις ἐπρονοήσεν νὰ προικίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς μὲ μέσα προφυλακτικὰ καὶ ὄργανα ἀπορροφητικὰ τῶν βλαβερῶν τούτων θερμαντικῶν ἀκτίνων.

Ἄλλ' ὡς ἴδωμεν τώρα τί γίνονται αἱ πέραν τοῦ ἰόχρου ἀκτίνες εἰς τὴν καθημερινὴν τῶν ὀφθαλμῶν λειτουργίαν καὶ

πῶς ἐπιδρῶσιν ἐπ' αὐτῶν.

Ἡ φύσις ἢ φίλοστοργος καὶ προβλεπτικὴ μήτηρ ἢ περὶ πάντων ἀνεξαίρετως μεριμνῶσα, δὲν ὤκνησε νὰ προλάβῃ καὶ διορθώσῃ κακὸν δυνάμενον νὰ προσέλθῃ ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοιούτων τινῶν ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

Καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ πειραματισμὸς, ἢ λυδεία αὐτῆ λίθος τῶν διαφόρων φαινομένων, ἀπέδειξε διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Regnault καὶ Chardonnet ὅτι αἱ βλαβεραὶ διὰ τὸν ὀφθαλμὸν πέραν τοῦ ἰόχρου ἀκτίνες ἀπορροφῶνται ἀπὸ τὸν φακὸν ὅστις ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας, ἐξ οὗ προέρχεται καὶ τὸ βαθὺ κυανοῦν χρῶμα τῆς κόρης.

Ἐξ ὅσων λοιπὸν εἶπομεν μέχρι τοῦδε κατανοοῦμεν ὅτι ἡ φύσις διὰ τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοποθετημένων ὀργάνων, ἀναγκαιεῖ τὰς βλαβεράς ἀκτίνας, τὰς τε χημικὰς (τὰς πέραν τοῦ ἰόχρου) καὶ τὰς θερμαντικὰς (πέραν τοῦ ἐρυθροῦ) καὶ ἀφήνει μόνον τὰς τῆς μεσαίας ζώνης δηλ. τὰς ὀπτικὰς νὰ ἐπιδρῶσωσιν ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χωρὶς νὰ τὸν ἐπηρεάσωσι βλαβερώς.

Ἐν μέσων πρόχειρον καὶ ἀσφαλὲς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τοιαύτης ἀιχμαλωσίας τῶν πέραν τοῦ ἰόχρου ἀκτίνων εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Gayet κατὰ τὸ 1884 ἀνακαλυφθὲν καὶ τοῦτοιοῦν ἐγκτεται εἰς τὸ ὅτι ὅταν ἀραιρεθῇ ὁ φακὸς ἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν, (ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰς ἐγχειρήσεις τοῦ καταρράκτου), τότε ὁ ἄρρωστος αἰσθάνεται τὰς ἀκτίνας ταύτας διὰ τοῦ ἐγχειρηθέντος ὀφθαλμοῦ, ἐν ᾧ διὰ τοῦ ἄλλου τοῦ μὴ ἐγχειρηθέντος δὲν τὰς ἀντιλαμβάνεται καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀνευφακῶν ὀφθαλμὸς εἶναι πολὺ ἐναιόδητος εἰς τὰς πέραν τοῦ ἰόχρου ἀκτίνας.

Διὰ νὰ γίνῃ λοιπὸν τὸ φῶς τῆς ἡμέ-

ΙΕΡΑΙΜΟΝΗ ΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ
Η ΡΩΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΩΝ

ρας ἀντιληπτὸν ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, ἐχρειάζοντο πολλὰ προφυλακτικὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἐξουδετερωῦνται αἱ βλαβεραὶ ἀκτίνες καὶ νὰ ἀφίνωνται ἐλεύθεραι μόνον αἱ διὰ τὴν ὄρασιν χρήσιμοι καὶ τὰ μέσα ταῦτα ὑπάρχουν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς προασπιστικὰ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τοῦ πολυτίμου τούτου χιτῶνος χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἀπολαμβάνομεν τὸν περιβάλλοντα ἡμᾶς κόσμον.

Μεθ' ὅλην ὅμως τὴν ἀριστοτεχνικὴν τελειότητα, μεθ' ἧς κατεσκευάσθη ὁ ὀφθαλμός, ἡ φύσις δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ φυσιολογικὸν ἠλιακὸν φῶς καὶ ἐπὶ τῇ βίσει αὐτοῦ καὶ τῆς συστάσεώς του ἀπὸ ὠρισμένης ἀκτίνης εἰς ποσὴν καὶ ποιὸν νὰ θέσῃ ἀνάλογα προφυλακτικὰ ὄργανα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, δυνάμενα μόνον εἰς τὴν ὠρισμένην ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν κακῶν τοῦ φάσματος ἀκτίνων νὰ ἀνταποκρίνονται.

Ἐὰν ὁ κόσμος ἤρκετο εἰς μόνον τὸ ἠλιακὸν φῶς διὰ τὰς καθημερινὰς του ἀνάγκας, ὁ ἀμφιβληστροειδὴς μας ὑπὸ τῆς

φύσεως προικισθεὶς ἀναλόγως ἀπὸ τοὺς καταλλήλους προασπιστάς του, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐργάζεται ἀπροσκόπτως καὶ ἀνευ μεγάλων ἐνοχλήσεων. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ζωὴ δημιουργεῖ ὄρους βιωτικούς, οἵτινες ἀναγκάζουσι τὸν ἄνθρωπον νὰ εὐρισκῇ φῶς ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπάρχει διὰ νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ἄλλων, ἐργαζόμενος οὐ μόνον τὴν ἡμέραν ὑπὸ τὸ φῶς τὸ φυσικόν, ἀλλὰ πλειστάκις καὶ ἐνίοτε πάντοτε ὑπὸ τὸ τεχνητόν.

Ἡ φύσις λοιπὸν μόνον ἐπὶ τοῦ ἠλιακοῦ φωτός βασισθεῖσα καὶ ὑπολογίσασα τὴν ποσότητα τῶν βλαβερῶν ἀκτίνων, ἔθεσεν ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέσα. Δὲν ὑπέθετεν ὅμως ποτὲ ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀνεκάλυπτε τόσα καὶ τόσα ἄλλα μέσα φωτισμοῦ, τὰ ὁποῖα παράγουν φῶς ἔχον διάφορον ποσότητα βλαβερῶν ἀκτίνων εἴτε πέραν τοῦ ἔρηνδροῦ (θερμαντικῶν) εἴτε πέραν τοῦ ἰόχρου (χημικῶν).

Ἀλλὰ μήπως ἦτο δυνατόν ποτὲ νὰ κατασκευασθῶσι καὶ τόσα μέσα καὶ ὄργανα

προφυλακτικὰ ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας, ὅσα μέσα τεχνητοῦ φωτισμοῦ παρατηροῦνται; Ἄν καὶ τὸ τοιοῦτον εἶναι φαινομενικῶς ἀδύνατον, ἐν τούτοις εἶναι πλέον ἢ καιροθωτόν, ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ φύσις ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον δι' ἐγκεφάλου, εὐφύας καὶ κρίσεως, δι' ὧν

νὰ ἐρευνᾷ, νὰ μελετᾷ καὶ νὰ ἀνακαλύπτῃ μέγα καὶ τὸν τρόπον τῆς προφυλάξεως κατὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ βλαβερῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἐμπορικῶν τελειοποιήσεων καὶ βιομηχανικῶν μεταλλεύσεων καὶ ἐπιχειρήσεων.

(Ἔλεται Συνέχεια)

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΜΑΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Ἡ Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου 29^{ης} Ἀυγούστου τελεῖται ἐν Κυδωνίαις πανηγυρικώτατα ἐπισκιάσασά πως τὴν πρεσβυγενῆ Πανήγυριν τῶν Ἐννεαμέρων καὶ καταλαβοῦσα ἔξοχον θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν λαϊκῶν Πανηγύρεων. Ἡ σύστασις τῆς ἐν λόγῳ Ἑορτῆς μόλις ὑπερβαίνει τὴν εἰκοσιπενταετίαν πρότερον τελουμένης ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ ἀγόνῳ ἀλλὰ γραφικῇ νησιῶδι τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου εἰς μικρὰν ἀπόστασιν καὶ κατέναντι τῶν κυρίως Μοσχονησίων, μετετοπίσθη δὲ βραδύτερον ὑπὸ τῶν Κυδωνιατῶν ἢ πανηγυρῶν ἐν τῇ πόλει τῶν ἐξ ἀντιζηλίας πρὸς τοὺς Μοσχονησίους — διότι ἔχει καὶ ἡ ἐδράβεια τὰς ἀντιζηλίας τῆς — Ἀμφοτέρας τὰς Ἑορτάς, τὴν τε δηλ. τῶν Ἐννεαμέρων καὶ τὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ποικίλλουσι διὰ τῆς παρουσίας των καὶ φιλέοργοι κάτοικοι τῶν πέριξ πόλεων καὶ χωρίων εἰς τὰ ὄμματα δὲ τῶν διαβατῶν προσπίπτουσιν ἀμάξια πεφορτωμένα κλινοστρωμνῶν καὶ ἄλλων μαγειρικῶν καὶ λοιπῶν οἰκιακῶν σκευῶν μετὰ τῶν εὐτυχῶν κατόχων των, οἵτινες ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς εὐτυχίας των ἀπαξιοῦσιν ἀντὶ παντὸς ἐτέρου ν' ἀνταλλάξωσι τὴν πλήρωσιν τοῦ πόθου των. Εὐτυχεῖς βροτοί! ὧν τὸ πνευματικὸν περιβάλλον ἱκανοποιεῖται πληρέστατα ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ Πανηγύρεων ἀνευ πολλῶν δαπανῶν καὶ ἀπαιτήσεων, ἅμα δὲ μετὰ τοῦ εὐαρέστον συναισθήματος ὅτι ἐπιτελοῦσι θεάρεστον

ἔργον, ἐνῶ ἕτεροι ἀπαιτητικώτεροι οὐδέποτε κατώρθωσαν ν.λ. ἔψωνται τοῦ ἰνδάλματος τῆς εὐτυχίας! . . .

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν Πανήγυριν τῶν

Ἐννεαμέρων ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ὀφείλομεν ὅπως ἴδιον λόγον ποιησώμεθα περὶ τῶν ἰδιορρυθμῶν Πανηγυρικῶν Φαναρίων, ἅτινα οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ παρατηρήσαμεν, ὁ δὲ μακαρίτης Παρασκευαΐδης, λόγιος ἀνὴρ, διευθυντὴς τοῦ Σιδηροδρόμου Πειραιῶς — Ἀθηνῶν πρὸ ἐτῶν ἐπισκεφθεὶς τὰς Κυδωνίας ἐχαρακτήρισεν τὸ πρᾶγμα ὡς ἀρκοῦντως περιεργον καὶ ἄξιον ἰδίας μνείας δημοσιογραφικῆς.

Διὰ σχοινίων ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ προσδεδεμένων ἀνήρτηται ἰδιόρρυθμα Φανάρια, τὸ πλεῖστον ὀρθογώνια, ἐκ χάρτου τεχνικῶς κατεσκευασμένα καὶ πολύχρωμα διὰ γραφικῶν εἰκόνων παραστατικῶς κεκοσμημένα, εἰς ἃ τὸ ἔσωθεν φῶς προσδίδειζωηρὰν ἀναπαράστασιν, πολλάκις δὲ καὶ ἐπιτυχῆ Ἐπιγράμματα τῶν ἐν λόγῳ Φαναρίων προκαλοῦσι τὰ σχόλια καὶ τὴν θυμηδίαν τῶν κάτωθεν διερχομένων πολυαριθμῶν πανηγυριστῶν ἐν οἷς καὶ πλεῖσται τοῦ γυναικείου φύλου, διότι σημειώτεον ἐνταῦθα ὅτι αἱ κυραὶ ἀποζημιοῦνται διὰ τὰς ἀραιὰς ἀπὸ τοῦ οἴκου των ἐξόδους κατὰ τὰς δύο ταύτας τοπικὰς τῶν Κυδωνιῶν Πανηγύρεις, τῶν Ἐννεαμέρων δὴλον ὅτι καὶ τῆς Ἑορτῆς ἰδία τοῦ Ἁγ. Ἰωάν-

νου. Κατ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἐξαιρετικὰς ἡμέρας πανοικει ἐξέρχονται, καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὴν πανηγυρικὴν μέχρι πρωῒας σχεδόν, διασχίζουσιν αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου τὰς κεντρικὰς, φωταγωγημένας, σημαιοστολισμένους καὶ μυρτοστεφεῖς ὁδοὺς ἐν συνοδείᾳ τῶν ἀδελφῶν καὶ συζύγων μετὰ πάσης κοσμιότητος ὅπως καταλήξωσιν εἰς τι παράκτιον Καφενεῖον καὶ ἀπολαύσωσι τῆς θαλασσίας αἴρας καὶ τῶν ὄντως ἔμμελῶν μουσικῶν τεμαχίων ἵτινα αἱ ἄριστα κατηρητισμένοι Μουσικαὶ Ὀρχήστραι τῆς πόλεως ἡμῶν ἀνακροῦσιν.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ἅπανα ἡ πόλις εὐρίσκειται εἰς πρωτοφανῆ πανηγυρικὴν κίνησιν· μετὰ τὴν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας, ἐκ τῶν κεντρικῶν δηλ. παρακτίων Καφενεῖων περὶ τὴν 8^{ην} ἐσπερινὴν ὥραν ἐν συρροῇ ἀπείρου πλήθους διαπόμπευσιν τοῦ πατροπαραδότου φαναρίου — τοῦ αὐτοῦ δηλονότι ὅπερ καὶ κατὰ τὰ Ἐννεάμερα — διὰ τῆς μεγάλης κεντρικῆς Ἀγορᾶς φωταγωγημένης ὑπὸ τῶν μνησθέντων ἰδιορρυθμῶν Φαναρίων, διὰ βεγγαλικῶν φώτων καὶ διαφόρων πυροτεχνημάτων, ὑπὸ τοῦς ἔμμελεῖς δὲ ἔμβατηρούς ἤχους τῶν ἐν συνενώσει Μουσικῶν τῆς πόλεως Ὀρχηστρῶν κατευθύνονται οἱ πανηγυρίζοντες εἰς τὸν παρακείμενον Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου, μεθ' ὃ ἅπαντες τρέπονται εἰς τὰ ἴδια ὅπως συνεχίσωσι μετὰ τὸ δεῖπνον τὴν πανηγυρικὴν παννυχίδα, ἀλλὰ παννυχίδα σεμνὴν οὐχὶ κορυβαντιῶσαν.

Ὁμολογουμένως ἐξαιρετικῆς μνείας ἀξίον ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ συρροῇ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀναμῖξ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔκτροπὸν ποτε παρετηρήθη τὴν ἐσπέραν ταύτην δύναται τις χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ξενισθῆ—τοιούτον τὸ ἔθος—κυρίας καὶ νεάνιδας νὰ συναντήσῃ εἰς τὰ Καταστήματα τῶν ἀδελφῶν καὶ συζύγων τῶν ἐγκαθιδρομένους καὶ θεωμένους τοὺς παρελαύνοντες πανηγυριστὰς, πλείους δὲ τῆς λαϊ-

κῆς τάξεως εἰς τὰ ἐντὸς τῶν Ἀγορῶν Καφενεῖα καὶ Ταβερνεῖα εἰσχωρούσας ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῶν οἰκείων τῶν, ἀλλὰ τῷ αὐτῷ κοσμιότητος καὶ ἱπποτικότητος μεταξὺ τῶν πανηγυριστῶν ἐπικρατεῖ ὥστε ἀνεπιφυλάκτως δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι θὰ

ΝΑΟΣ ἉΓΙΟΥ ἸΩΑΝΝΟΥ ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

(Ὁπτικοὶ λόγοι ἐπέβαλον τὴν κλίσιν τῆς εἰκόνος)

ἐτύγχανε ζηλωτὴ καὶ ἐν χορευτικαῖς ἐσπερίσι μεγαλοπόλεων.

Κυδωνία — Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
(ἸΩΝ)

ΞΕΝΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

VICTOR HUGO

ΑΝ ΗΜΟΥΝ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Γιατ' εἶσαι τόσο ὁμορφὴ ἂν ἦμιον Βασιλιάς
Τὸ στέμμα μου θὰ χάριζα στὰ μαυρὰ σου μαλλιάκια
Μόνο γιὰ δυὸ λογάκια.....

Πάλι γιὰ τὸ χατήρι σου πεντάμορφη παιδοῦλα
Καὶ τὸ λαὸ μου αἰχμάλωτο θὲ νὰ δεινὰ ἀκόμα
Ἄν σου πλερνα ἓνα φίλι ἀπ' τὸ γλυκὸ σου στόμα...

Γιατ' εἶσαι τόσο ὁμορφὴ κι' ἔχεις περίσσια χάρι
Ἄν εἶχα ἐγὼ τοὺς θησαυροὺς καὶ τ' ἀγαθὰ τοῦ Κροίσου
Ἦθελα μαυρομάτα μου ὅλα νὰ στὰ χάρισω
Γιὰ νὰ γενοῦμε ἀχώριστο καὶ ζηλευτὸ ξενιάρι...

Σμύρνη — ΜΑΡΙΟΣ ΖΑΔΕΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

Θ.

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ

Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἔλκει τὸ γένος ἐξ Ἀμερικῆς, ἐνθα ἡ καλλιέργειά του ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς ἀκρῆς τῆς Χιλῆς ἐπέξετάθη μέχρι τῆς Πανσουλθανίας. Τινὲς ὅμως τῶν ἱστορικῶν ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ προϊόν τοῦτο ἦτο γνωστὸν εἰς τὸν Ἠλλαιὸν κόσμον, πρὸ τῆς ἀνακάλυψως τοῦ Νέου, καλλιεργούμενον ἐν Σινικῇ, Ἰνδία (ἐν αἷς καλεῖται ζέα) καὶ Αἰγύπτῳ καὶ ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὴν διάδοσιν τῆς καλλιέργειας αὐτοῦ ἐν Εὐρώπῃ.

Ὅθεν δῆποτε καὶ ἂν κατάγεται ὁ Δημητριακὸς οὗτος καρπὸς, βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς μέγα μέρος τῆς ὑψηλῆς κατέχει ἐπιφανῆ ἐν τῷ ἐμπορίῳ θέσιν καὶ ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ, ἐν ἣ ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ παρέχει μεγίστην ἀνάπτυξιν.

Τὸ προϊόν τοῦτο ἐπιτυγχάνει καλλιεργούμενον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τῆς θαλάσσης μέχρις ὕψους 2900 μέτρων, ὅριμάζει συντομώτερον εἰς θερμὰ κλίματα, ταχύτερον καὶ τῆς ὀριμάνσεως τοῦ σίτου ὥστε δύναται ἐντὸς τριῶν μηνῶν νὰ ἀναπτυχθῆ καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἰς διάστημα ἑνὸς ἔτους (ἐννοεῖται εἰς τὰ θερμὰ κλίματα) ν' ἀποδώσῃ τέσσαρας εἰσοδείας.

Ὁ ἀραβόσιτος διαιρεῖται εἰς τρεῖς κατηγορίας, εἰς ξανθὸν, λευκὸν καὶ κίτρινον, — ἐκ τούτων ὁ ξανθὸς καλλιεργεῖται ὀλιγώτερον, ὁ δὲ λευκὸς παρέχει καλὸν προϊόν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ γῆν ὑγρὰν καὶ παχείαν, ὁ κίτρινος δὲ πραγματικὸς ἀραβόσιτος εἶναι ὁ περισσότερον ὕλων καλλιεργούμενος.

Ὁ ἀραβόσιτος εἶναι καρπὸς μεγάλης ἀποδόσεως, χρησιμεύει δὲ πρὸς τροφήν τῶν ἀνθρώπων πρὸ παντὸς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἡνωμ. Πολιτείαις, χρησιμεύει δὲ καὶ πρὸς τροφήν τῶν ζώων καὶ πτηνῶν, προτιμώμενος ὑπ' αὐτῶν παντὸς ἄλλου δημητριακοῦ καρποῦ.

Ἡ τιμὴ τοῦ ἀραβόσιτου εἶναι κατὰ 1[3] κατώτερα τῆς τοῦ σίτου ἐν καιρῷ ἀναλόγου παραγωγῆς, ἐν ἐποχῇ ὅμως σιτοδείας καθίσταται ἀνωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς τοῦ σίτου, ὡς συνέδη πολλὰκις, ἐν σκηψάσης σιτοδείας εἰς διαφόρους ἐ-

πικρατείας. (*)

Ἡ παγκόσμιος παραγωγή τοῦ ἀραβόσιτου ἀνέρχεται εἰς ἑκατόλιτρα περίπου 1.210.025.000.

Τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς μετὰ 899.000.000 ἑκατόλιτρα. Ὁ ἀραβόσιτος τῆς Ἀμερικῆς συγκομίζεται κατὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Τὸ σύνολον τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς ἀνέρχεται εἰς 208.500.000 ἑκατόλιτρα. Μεταξὺ δὲ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν τὴν πρώτην θέσιν ἔσσαν ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν κατέχει ἡ Οὐγγαρία μετὰ 63.000.000 ἑκατόλιτρα.

Ἡ Ρουμανία ἐνεργουσα σημαντικὰς ἀποστάλαξας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν συγκομίζει ἐτησίως 34.500.000 ἑκατόλιτρα. Ἡ καλλιέργεια τοῦ προϊόντος τούτου ἐν Ρουμανίᾳ καταλαμβάνει ἑκτασιν 2 1[2] ἑκατομ. ἑκταρίων.

Ἡ Ρωσσία παράγει περὶ τὰ 20.000.000 ἑκατόλιτρα.

Ἡ Ἰταλία 25.300.000.

Ἡ Οὐραγουάη 136.136.240 χιλιόγραμμα.

Ἡ Βουλγαρία 3.900.000 ἑκατόλιτρα.

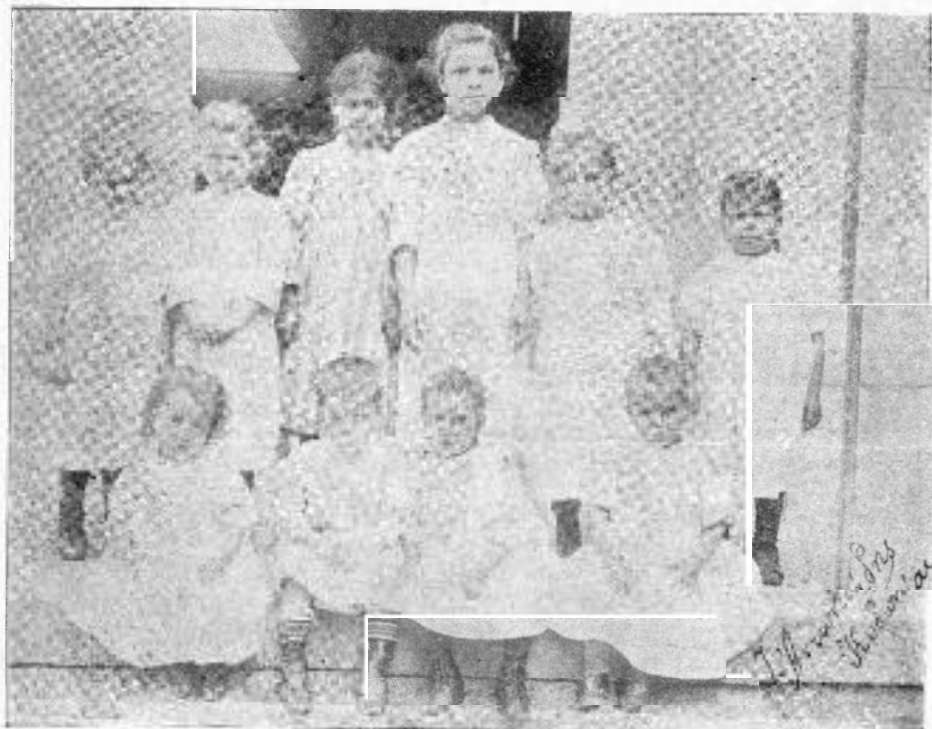
Ἡ Ἰσπανία 6.500.00 ἑκατόλ. καὶ ἡ Ἑλλάς ἰδίως ἡ Θεσσαλία ἑκατόλ. 21.900.000. Ἡ Ἀργεντινὴ 43.790.000 ἑκατόλιτρα ἐνεργουσα μεγάλας ἀποστάλαξας εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ Ἀραβόσιτος δεῖται χρόνου πολλοῦ πρὸς ἀποξήρανσιν, αἱ δὲ φορτώσεις του δέον νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἐταν ἐντελῶς ἀποξηρανθῆ.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Ἐν Σμύρῃ — ΕΥΑΓΓ. ΣΑΡΙΚΑΣ
(Καθηγητὴς Ἐμπορικῶν)

(*) Κατὰ γενικὴν ἐμπορικὴν ἀρχὴν, «Ἡ ὑπερτίμησις γενικῶς εἰς ὅλα τὰ προϊόντα ἐλαττοῖ ἀφ' ἐνὸς τὴν κατανάλωσιν, αὐξάνει δ' ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπερτετιμημένου προϊόντος διὰ τῶν ὁμοειδῶν του.»

ΟΡΦΑΝΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Ὁ ἐκ Περγάμου κ. Ἀρτέμιος Κιοσκλόγλου διὰ ποιητικοῦ ταλέντου ἐκ φύσεως πεποικισμένος, παρεπιδημῶν κατ' αὐτὰς ἐνταῦθα ἐπεσκέφθη τὸ Ἴερὸν Νοσοκομεῖον τῆς πόλεώς μας, συγκινηθεὶς δ' ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ὀρφανῶν συνέταξε τὸ κατωτέρω ὄραϊον ποίημα.

Σὰν εἶδα στὸν ἀλλόγυρο
παιδάκι στὴ σειρὰ
καὶ εἰς τὰ προσωπάκι τῶν
δὲν ἔλαμπε χαρά!
χωρὶς χαμόγελο γλυκὸ
γλωμὰ γλωμὰ στὴν ὄψι
μὲ κτένισμα μὲ φορεσιὰ
ποδῶν τὴν ἴδια κόφι,
μὲ ἀφελὲς παρόνοιο
ἀθῶα καὶ σεμνὰ
ἀρώτητα . . . καὶ μοῦπανε
πῶς εἶναι Ὁρφανὰ!

Μοῖρα κακὴ καὶ ὑσπλαγῆ
μὲ ποτὰ πικρὰ βοτάνια
οὕς ἔπλασε οὕς πότισε
ἢ ποτὸ σκληρὴ Ὁρφανὰ!
Σεὶς τῆς ἀγάπης σπέρματα
τοῦ πόθου, τῆς ὁσμῆς,
καὶ τῆς ἀπάτης θύματα
γονῶν ἀνευ τιμῆς!

Σεὶς στὴς ζωῆς τὸ πέλαγος
μὲ βήματά σας πλάνα
θὰ τρέχετε γὰρ ναῦροτε
τῆ γλυκυτάτῃ μάνα!

Ταλαίπωρα!!! χαμόγελο
κανεὶς δὲν οὐα χαρίζει!
τὰ μάγουλά σας μὲ φιλιὰ
κανεὶς δὲν τὰ δροσιάζει!
Δὲν νοιώσατε ζεστὴ ζεστὴ
τῆς μάνας ἀγκαλιά,
τῆς μάνας σας φιλόστοργα
σπαραξιστὰ φιλιὰ!
Στοὺς πόνους σας δὲν νοιώσατε
μανούλας στεναγμὸ
καὶ νὰ σταλάξῃ ἄνω σας,
τὸ δάκρυ τῆς θεομοῦ!
Ποῦς ἀγρυπνῆ στὰ λάθη σας
καὶ ποῦς οὕς νανορρίζει;
οὕς ἀρωσταῖτε ποῦ καρδιά
ματώνει καὶ δαΐζει;
Μόνον τῆς Μάνας ἡ καρδιά
αὐτοὺς τοὺς πόνους νοιώθει,
Σὲ Μάνας σπλάγγα μοναχὰ
τέτοια καρδιά ἐδόθη.
Κι' ἂν ἐπὶ στέγγῃ βροίσκεσθε
τρανῆς φιλικωθροπίας,
τῆς Μάνας δὲν θὰ νοιώσατε
ποτὲ ποτὲ θωπείας.

Κυδωνίαι — ΑΡΤΕΜΙΟΣ ΚΙΟΣΚΛΟΓΛΟΥΣ

HENRI COUPIN

ΤΑ ΖΩΑ

ΕΧΟΥΣΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ;

Ὁ Μ. G. de Cherville διηγεῖται ἐπίσης τὰς περιπετείας τῆς ἐξημερώσεως μιᾶς ἀλώπεκος, τὴν ὁποίαν εἶχε συλλάβει ἐντὸς τοῦ δάσους. Παρ' ὅλας τὰς ἐπιμελημένας φροντίδας, ἅς κατέβαλε, ἡ μικρὰ ἀλώπηξ δὲν ἐξημερώθη καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ φιλοδωρῇ διὰ διηγμάτων πάντας ὅσοι ἐπλησίαζον. « Πρωτὴν τινὰ ἐγεγρεθὴς τῆς κλίνης κατέβην ἵνα προσφέρω τὰς περιποιησεις μὲν εἰς τὴν μικρὰν ἀχάριστον, κατὰ τὴν συνήθειάν μου, καὶ εὗρον αὐτὴν ἐξηπλωμένην πρὸ μικροῦ πίθου μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστοὺς καὶ ἀκίνητον. Τὴν ἐκάλεσα καὶ δὲν ἐκινήθη, κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐθώπευσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἴσως δὲν ἐδοκίμασε νὰ κάμη χρῆσιν τῶν ὀδόντων τῆς. Ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ στήθους τῆς ἦτο προφανὲς ὅτι ἔζη, ἀλλὰ ἡ παράδοξος μεταβολὴ τὴν ὁποίαν ἐβλεπον εἰς τὰς συνήθειάς τῆς, μὲ ἀνησύχησε καὶ μὲ ἔκπληξε νὰ ὑποπτεύσω ὅτι θὰ ἦτο ἴσως βαρῆς ἀσθενής. Πολλάκις εἶχον σκεφθῆ ὅτι ἔτρεπε νὰ χαλαρώσω ὀλίγον τὸν κλοιόν, τὸν ὁποῖον ἔφερον εἰς τὸν λαιμόν τῆς, ὁμολογουμένως λίαν στενόν. Ἐσκέφθην ὅτι πολὺ πιθανὸν τὰ συμπτώματα ταῦτα νὰ προέρχωνται ἐκ τοῦτου καὶ ἀπεράσισα νὰ τὸν ἀφαιρέσω. Δὲν εἶχοντελειώσει τὴν ἐργασίαν μου καὶ ἡ πονηρὰ ἀποτόμως ἀνετινάχθη καὶ πρὶν προφθάσω νὰ κινήθω διήλθε διὰ τῶν σκελῶν μου καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δάσος μετ' αὐτηνεὐκινήσιαν, ἣτις ἐδείκνυντο εἰχνηροῖσται εἰς τὴν ὑγίαν τῆς. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη ἦν ἐδοκίμασεν ἐξυπατάσασά με, τῇ ἔδωκεν πτέρυγας.

Ὅμοια γεγονότα διηγοῦνται καὶ διὰ τοὺς λύκους, ὀλιγώτερα μὲν κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐπίσης ἐνδεικτικὰ καὶ σαφῆ. Ὁ πλοῖστος Λυγὸς περιέλαβεν ἐπὶ τοῦ πλοίου του ἓνα λύκον, τὸν ὁποῖον ὁ Μ. Griffiths ἐνόμισεν ὅτι εἶχε φρενύσει. Ἐξετάζοντες ἐν τοῦτοις αὐτὸν μετὰ προσοχῆς παρετήρησαν σύσπασιν τῶν βλεφάρων καὶ ἐθεώρησαν συνετὸν νὰ δέσωσι τοὺς πόδας αὐτοῦ διὰ σχοινοῦ καὶ τὸν κρεμάσωσι μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ πράγματι, μόλις τὸν ἀφῆκαν εἰς τὴν στάσιν αὐτήν, ἐτινάχθη μὲ ἐν πῆδημα τεράστιον καὶ ἔδειξε κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντα ἀμφιβολίαν ὅτι κακῶς ἔπραττον νομίζοντες αὐτὸν νεκρὸν.

Κατὰ τὸν Romanes Ἄγγλον φυσιολόγον καὶ φυσιοδίφην συγγράψαντα ἀξιμανάγνωστον σύγγραμμα περὶ τῆς νοσηρότητος τῶν ζώων, ὅταν εἰς λύκος πέη εἰς λίκκον, προσπνέεται τὸν νεκρὸν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε δύναται νὰ καταβῇ ἀνθρώπος νὰ δέσῃ καὶ ἀνασύρῃ αὐτὸν ἢ καὶ νὰ κτυπήτῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, χωρὶς τὸ ζῶον νὰ δείξῃ σημεῖα ζωῆς.

Ἐὰν ἐκ τῶν σαρκοφάγων ἔλθωμεν εἰς τὰ τροφικὰ, θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξακριβώσωμεν γεγονότα ὁμοίας φύσεως.

Πολλάκις ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσω, ὅπως καὶ πᾶς τις ἴσως, ὅτι οἱ μύες συλλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν γαλῶν προσποιῶνται τὸν νεκρὸν, ὅταν αὐτοὶ τοὺς ἀφήνωσιν μόλις δὲ ἡ γαλὴ ἀπομακρυνθῇ, οἱ μύες φεύγουσι μετὰ πάσης ταχύτητος. Ἀλλὰ καὶ γαλαὶ αἱ γνωρίζουσι καλῶς τὴν λεπτομέρειαν ταύτην καὶ, ἵνα διασυντάξωσι, ὑποκρίνονται ὅτι πιστεύουσιν εἰς τὸν θάνατον τῶν μυῶν, χωρὶς δ' ὅμως νὰ φαίνονται παρακολουθοῦσιν ἐπιμελῶς τὰς κινήσεις τοῦ θύματος καὶ δίπτονται ἐπ' αὐτοῦ, μόλις ζητήσῃ νὰ δραπετεύσῃ. Δὲν εἶνε σπάνιον ἐπίσης ἀνοίγων τὴν ἀποτόμως τὴν θύραν σκοτεινοῦ δωματίου, ὅπου εὐρίσκονται ποντικοί, νὰ ἴδῃ τούτους νὰ μένωσιν ἀκίνητοι εἰς τὰς θέσεις τῶν ὡς νεκροί, ἀκόμη καὶ ὅταν τοὺς ἐγγίξῃ!

Ἴδού προσέτι ἀνέκδοτον ὁμοίας φύσεως περὶ ἐνὸς ταύρου ἱστορούμενον ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Μ. G. Ridie στρατιωτικοῦ ἰατροῦ.

« Πρὸ τινῶν ἐτῶν, λέγει, διαμένων εἰς τὰς Λυτικὰς ἐπισχίας τῆς Μυστῆο κατεῖχον μίαν οἰκίαν περιβυλλομένην ὑπὸ ἱκανῆς ἐκτάσεως βοσκησίμων γαίῶν. Τὸ ὄραϊον χόρτον τῆς περιοχῆς ταύτης ἐσκινδάλιζε πολλὰ ζῶα τοῦ χωρίου καὶ ὁσάκις αἱ θύραι ἦσαν ἀνοικταί, δὲν ἔλειπον οἱ παρείσανται. Οἱ ὑπηρεταὶ μου ἐφρόντιζον νὰ ἀποδιώκωσι τούτους, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἦλθον ἀνήσυχτοι νὰ μοι ἀναγγείλωσιν ὅτι εἰς ταῦρος βραχμῖαν, τὸν ὁποῖον εἶχον κτυπήσει, εἶχε πέσει νεκρὸς. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅμως ὅτι οἱ ταῦροι οὗτοι εἶνε διὰ τοὺς ἰθαγενεῖς ζῶα ἱερὰ καὶ προνομιῶνα, τὰ ὁποῖα ἀφήνουσι νὰ περιπλανῶνται πανταχοῦ μετὰ πάσης ἐλευθερίας καὶ νὰ τρώωσι πᾶν ὅ,τι προσκαλεῖ τὴν ὄρεξιν τῶν καὶ εἰς τὰ ὀπωροπωλεία ἀκόμη ἐνώπιον αὐτῶν τῶν ἐμπόρων, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐπιβῇ τις χεῖρα βέβηλον κατ' αὐτῶν. Σᾶς ἀφήνω λοιπὸν νὰ ἐννοήσητε τὴν παραγῆν μου, ὅταν ἔμαθον ὅτι εἰς τοιοῦτος ταῦρος ἐφρονεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων μου ἔσπενσα νὰ ἴδω τὸ πτώμα κατέκειτο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀκίνητος μὴ δεικνύων σημεῖα ζωῆς. Ἀνήσυχος ἐκ τοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ μοῦ προξενήσῃ σπουδαίας ἐνοχλήσεις ἐκ μέρους τῶν ἰθαγενῶν, ἐξήτασα μετὰ πάσης λεπτομερείας τὸ πτώμα καὶ ἐπέστρεψα ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ μεταβῶ παρευθὺς καὶ ἀναγγείλω τὸ γεγονός εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου. Εἶχον μόλις ἀναχωρήσει, ὅτε εἰς τῶν ὑπηρετῶν μου μὲ ἔφθασε τρέμων περιχαρῆς νὰ μοῦ εἴπῃ ὅτι ὁ ταῦρος εἶ-

χεν ἐγεροθῆ ἐπὶ τῶν ποδῶν του καὶ ἡσχολεῖτο νὰ τρώγῃ ἡσύχως. Τὸ ζῶον τοῦτο εἶχε λάβει τὴν συνήθειαν νὰ προσπιῆται τὸν νεκρόν, τοῦθ' ὅπερ καθίστα τὴν ἔξωσίν του πρακτικῶς ἀδύνατον ὡς εὐρίσκειτο εἰς μέρος, τὸ ὁποῖον τῷ ἤρεσκε καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε νὰ ἐγκαταλίπη. Ὁ δόλος οὗτος ἐπανελήφθη πολλάκις, ἵνα δύναται μὲ τὴν ἀνεσίαν του νὰ νέμεται τὸ ἐξαιρετόν χόρτον μου».

Καὶ ὁ ἔλεφας δὲ πολλάκις προσποιεῖται τὸν νεκρόν. Ὁ Μ. Ε. Tennet διηγῆται, κατὰ τὸν Μ. Cripps, ὅτι ἔλεφας νεωστὶ συλληφθεὶς ὠδηγήθη εἰς τὸν σταῦλον μεταξὺ δύο ἐλεφάντων ἐξημερωμένων, εἶχε προχωρήσει ἡδη ἱκανὸν διάστημα ἐντὸς τοῦ περιβόλου, ὅτε ἵσταται ἀπτόμως καὶ πίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀδρανῆς. Ὁ Μ. Cripps διέταξε νὰ ἀφαιρέσῃ τὰ δεσμὰ καὶ ἐδοκίμασε ματαίως νὰ σύρῃ τὸ σῶμα· διέταξε τότε νὰ ἀφήσῃ τὸ πτώμα. Μόλις ὅμως οἱ ἄνθρωποι του ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον, ὁ ἔλεφας ἀνηρέθη ζωηρὸς καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δάσος φωνάζων πάσαις δυνάμεσι.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα ἡ ὑπόκρισις ἐχρησιμοποιήθη ὡς μέσον ὑπερασπίσεως· πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ θέματος τούτου, θὰ ἀναφέρω ἓν παράδειγμα ὑποκρίσεως πρὸς σκοπὸν ἐπιθετικόν. Εἰς πύθηκος αἰγμάλωτος ἦτο προσδεδεμένος ἐπὶ τοῦ κορμοῦ ἐνὸς bambou διὰ κρίκου ὀλισθαίνοντος εὐχερῶς κατὰ μήκος τοῦ

σώματός του καὶ οὐδαμῶς ἐμποδίζοντος τὰς κινήσεις τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ὅταν ὁ πύθηκος εὐρίσκειτο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ bambou, οἱ κόρακες προσερχόμενοι κατεβρόχθιζον τὴν τροφήν του περιεχομένην ἐντὸς ξυλίνου πινακίου.

Πρῶταν τινά, καθ' ἣν οἱ ἀρπαγες ἦσαν ἐξαιρετικῶς ἐνοχλητικοί, προσποιεῖται ἀδιαιθεσίαν· κλείει τοὺς ὀφθαλμούς, ἀφίνει νὰ πέσῃ ἢ κεφαλὴν του καὶ δεικνύει ὅτι ὑποφέρει καθ' ἕπερβολὴν. Μόλις ἡ συνήθης τροφή του ἐτέθη πρὸς τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου καὶ οἱ κόρακες προσέτρεξαν κατὰ σιμῆνι λεηλατοῦντες αὐτήν. Ὁ πύθηκος κατέβη τότε βροδύτατα, ὡς εἰ τοῦτο ἦτο δι' αὐτὸν λίαν κοπιῶδες καὶ ἐγγίσας τὸ ἔδαφος ἐκυλίσθη ὡς ἡμιθανὴς μέχρι τοῦ τόπου ὅπου ἦτο τὸ πινακίον του.

Ἐκεῖ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς νεκρὸς· μετ' ὀλίγον εἰς κόραξ ἐπλησίασεν ἵνα καταβροχθήσῃ τὰ τελευταῖα τεμίγια τοῦ γεύματός του· ἀλλὰ μόλις ἤπλωσε τὸ ῥάμφος του καὶ ὁ πύθηκος ἀνετινάχθη, τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἐκράτησεν ἀκίνητον. Ἐπειτα ἤρχισε νὰ ἀφαιρῇ τὰ περὰ αὐτοῦ ζῶντος καὶ ὅταν δὲν ἔμειναν πλέον εἰμὴ τὰ περὰ τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν πτερύγων τὸν ἀπέλυσεν. Οἱ ἄλλοι κόρακες προστρέξαντες ἐφόνευσαν τὸν σύντροφόν των διὰ ἡμφισμάτων καὶ δὲν ἐφάνησαν πλέον.

(Ἐπεται τὸ Τέλος)

Πάτραι — Γ. Α. ΜΕΓΑΣ δ. μ.

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ἐπὶ τέλους κατέλεσεν ἡ περιπόθητος βροχὴ ἀναπιερώσασα ὑποδοήποτε τὰς ἐλπίδας τῶν κτηματιῶν, καίτοι δ' ὑπῆρξεν ὀλίγη καὶ μερικὴ οὐχ ἦτον καὶ αὐτὴ ὠφέλησε, διότι ὡς προεγράψαμεν τὰ ἐλαιόδενδρα δεινῶς ὑπέφερον ἐκ τῆς ἀνομβρίας. Ἡρξάτο δ' ἡδη νὰ γίνεταί λόγος καὶ περὶ ἀγοροπωλησιῶν Ἐλαιοκάρπου καὶ ἐκτιμήσεως τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας, οὐδείς ὅμως ὀριστικῶς δύναται ν' ἀποφανθῆ ἂν δὲν ἐπέλθῃ νέα βροχὴ. Ἀτυχῶς ὁ δάκος ἐπεβεβαιώθη καὶ ποιεῖται προόδους.

Ἡ ἀγορὰ τῶν Ἐλαίων ἐξακολουθεῖ σταθερά, οἱ ὀλίγοι δὲ κάτοχοι τηροῦσι ταῦτα εἰς ὑψηλὰς τιμὰς, τὰ μὲν α' ποιότητος εἰς 80 τρ. γρόσ. τὸ λαγῆνι, ἀναλόγως δὲ τῆς ποιότητός των καὶ τὰ λοιπά.

Αἱ ἐξ Εὐρώπης καταφθάνουσαι νεώτεροι εἰδήσεις περὶ Ἐλαίων διαφέρουσι τῶν ἀρχικῶς τοιούτων, τῶν Εὐρωπαϊῶν δύσχυριζομένων ὅτι ἡ ἐσοδεία ὡς ἐκ τῶν τελευταίων ἐν Εὐρώπῃ βροχῶν εἰς τὰ Ἐλαιοπαραγωγὰ μέρη ἐβελτιώθη οὐσιωδῶς ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις, συμβουλευόντι δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι τοὺς κερδοσκόπους νὰ εἶναι συντηρητικοὶ εἰς τὰς ἀγοράς των καὶ νὰ μὴ ἐλπίζωσι ποτε ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν Ἐλαίων θὰ φθάσωσι εἰς τὰ πρό τινων ἐτῶν δυσθεώρητα ὕψη.

Ἐφρόσυνον ἄγγελμα διὰ τὴν μαστίζουσαν τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνυδρίαν ἔχομεν ν' ἀναγράφωμεν.

Παρά τὸν Ἄγ. Ἰωάννην (Πετευναρῶν) ἐν τῷ παλαιῷ κήπῳ Ι. Τζαννῆ διατελοῦν-

τι νῦν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Σχολῶν, ἀνευρέθη ἀφθονον ὕδωρ ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν τυγχάνει πόσιμον, ἐλπίζεται ὅμως ὅτι μετ' οὐ πολὺ θὰ καταστῆ τοιοῦτον, καθαριζομένων ἐπιμελῶς τῶν ὑπογείων ὑδροδόχων.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ δίκαιον νὰ ἐξαροθῇ ὁ ζήλος τοῦ ἀξ. Δημάρχου τῆς πόλεως ἡμῶν κ. Γ'. Στρογγύλη ἱατροῦ ὡς καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀξ. Δημ. Συμβούλων, οἵτινες ἅμα τῇ ὑποδείξει δι' ἀναφορᾶς τῶν γειτόνων περὶ πιδανῆς ἐξευρέσεως ὕδατος ἐν τῷ χώρῳ ἐκείνῳ, ἀμέσως ἔσπευσαν ὅπως ἀποπειλώσιν ἐργάτας πρὸς διενέργειαν τῶν καταλλήλων ἐργασιῶν, αἵτινες μετ' ἀποτελεσματικότητος καὶ ἀόκνως ἐξακολουθοῦσιν.

Ἐυρισκόμεθα ὑπὸ τὸ χαριόσυνον κράτος τῶν Τοπικῶν Πανηγυρέων μας ἄς ἐφέτος ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις δὲν ἠνθόησεν, αἱ εἰσπράξεις ὅμως οὐ μόνον δὲν καθυστέρησαν ἀλλ' ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰς τῶν προηγουμένων ἐτῶν, χάριν εἰς τὰς καταβληθεῖσας ἐνεργείας τῆς ἀξ. Ἐφορείας τοῦ Ι. Νοσοκομείου ἡμῶν ἧτις καὶ εὐεργετικὸν λαχεῖον διενήργησε καὶ δημοπρασίαν λίαν ἐπιτυχῶς ἐν τῷ εὐρεῖ περιβόλῳ τοῦ Καταστήματος.

Ἄλλὰ καὶ ἡ Πανηγυρίς τοῦ Ἄγ. Ἰωάννου ὠραιώτατα διεξήχθη ταῖς φιλοτίμοις ἐνεργείαις τῆς οἰκείας τοῦ Ι. Ναοῦ ἀξ. Ἐφοροεπιτροπῆς.

Ἡ παρελθοῦσα ἐβδομάδα ἐξεδικάσθη ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου κατ' ἐρήμην ἢ ὑπόθεσις τῶν Οἰκοπέδων τῆς Ι. Μονῆς τοῦ Ἄγ. Νικολάου· κατὰ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν ἡ Ι. Μονὴ ἀπώλεσε τὴν δίκην, θεωρηθεῖσων πολλῶν χιλιάδων στρεμμάτων οἰκοπέδων ὡς βακουφίων καὶ κατ' ἀκολουθίαν περιορχομένων ὑπὸ τὴν Κυβερνητικὴν κατοχήν.

Συνεπεία τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δημογεροντία τῆς πόλεως μας συνεδριάσα ἐξελέξατο ἀντιπρόσωπον τὸν ἐκ τῶν ἐγκρίτων νομομαθῶν δικηγόρων τῆς πό-

λεώς μας κ. Θᾶνον Παπαδόπουλον ὅπως μεταβῆ εἰς Κων/λιν καὶ ποιήσῃται τὰς καταλλήλους ἐνεργείας παρὰ τοῖς ἀρμοδίους ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ δικαίων τῆς Μονῆς.

Ἀηξάσης τῆς περιόδου τῆς παλαιᾶς Ἐπιτροπῆς τῆς Ι. Μονῆς τοῦ Ἄγ. Νικολάου ἀνεδείχθησαν διὰ τὴν νέαν περίοδον οἱ κ. κ. Ν. Καλτῆς, Ι. Σιδηρόγλου, Φώτιος Σωτηρίου καὶ Β. Γρηγοριάδης.

Ἡ νόσος ὀστρακιά δυστυχῶς μαστίζει τὴν πόλιν μας, ἡ ἀξ. Δημορχία ἡμῶν προέβη εἰς τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ τὰς δεούσας προφυλακτικὰς διατάξεις ἄς χάριν κοινῆς ὠφελείας δημοσιεύομεν ἐν τῷ ἐξαφύλλῳ τοῦ ἀνά χεῖρας τεύχους.

ΕΛΕΝΗ Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Δυστηρὸν ἄγγελμα ἐν τῇ πόλει μας ἐξ Ἀθηνῶν μετεδόθη, ὁ θάνατος διακεκριμένης δεσποίνης πεπρωκισμένης μὲ φυσικὰ κατέπικτητα χαρίσματα, μὲ ἀνάπτυξιν καὶ μὲ φωνῶν ἀσυνήθη διὰ τὰ μέρη μας καὶ συννεύσης εἰς ὅλα ταῦτα ὑπομονὴν καὶ χαρακτῆρος δύναμιν ὅπως ἀντεπεξέρχεται σθεναρῶς κατὰ πάσης ἐναλλαγῆς τῆς τύχης εἶς ἢ πάντες ὑποκείμεθα.

Ἡ ΕΛΕΝΗ Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ τὸ γένος ΣΕΒΑΣΤΟΥ ἐτελεύτησεν ἐν Ἀθήναις μακρὰν τῆς ἀγαπητῆς τῆς πατρίδος, τῶν Κυδωνιῶν, ἀλλὰ πλησίον τῶν πολυφιλήτων τέκνων τῆς δι' α' ἡ μητρικῆ τῆς φιλοστοργίας δὲν εἶχεν ὄρια καὶ πρὸς τὰ ὅποια ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν πένθει διαβιβάζομεν τὰ συγγενικὰ ἡμῶν συλλυπητήρια διὰ τὴν ἀδόκητον ἀπώλειαν πολυτίμου καὶ προσφιλοῦς ὑπάρξεως.

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΥΤΙΑ

— 'Επί τέλους έδρεξε!
 — 'Ο Θεός τέλος πάντων μās λυτίθηκε.
 — Διότι αν κρατούσε κανένα μίνα ακόμη ή άνομβρία αυτή!
 — Και εγώ δεν ξεύρω τι θα γινόμειθα.
 — 'Αλλ' έδρεξε και μιά μέρα μοναδική για τον τόπο μας.
 — Τήν νύκτα του Πανηγυριοῦ μας, τὰ **Έννεάμερα**.
 — Και έτσι έγινε το Πανηγύρι μας σωστό.
 — Είχε δηλ. και το θαύμα του.
 — Και μήπως δεν ήτο θαύμα αυτή ή βροχή, μίνα Αὔγουστο;
 — 'Αλλά το Πανηγύρι μας δράχηκε!
 — Και αντί σάν κάθε χρόνο ο κόσμος να σκορπισθή όλη τή νύκτα εις τὰ Καφενεία και την 'Αγοράν.
 — Συμμαζεύθηκε στο καθούκι του νωρίς νωρίς.
 — Πολλοί μάλιστα που κατέβηκαν από τās έξοχās διά να απολαύσουν Πανηγύρι.
 — 'Απήλαυσαν ψυχρλουσίαν!
 — 'Αλλά μολαταῦτα το Πανηγύρι μας έορτάσθη έφέτος με πειό χαρούμενη καρδιά από κάθε άλλη χρονιά.
 — Διότι ποιός ήτο εκείνος που όλεπε να πέφτη ή βροχή και δεν αναγάλλιαζε ή καρδιά του.
 — 'Ισως μονάχα οι μικροπωληταί του Πανηγυριοῦ που εμάζευαν **τὰ βρεμένα των!**
 — 'Αλλά και αυτοί αν είχαν μιá μονάχα ελγή θά έκαμαν χαλάλι τή μικρά των ζημία.
 — Κάθε σταλαματιά βροχής έδινε ζωή εις τὰ ελαιόδενδρά μας που εκινδύνευαν να ξεραθοῦν.
 — 'Αλλά μήπως οι Έφοροι του Νοσοκομείου μας που έκαμαν τόσα έξοδα και προετοιμασίας δια τήν νύκτα του πνηγυριοῦ **κακοκάρδισαν** από τή βροχή;
 — Κάθε άλλο!
 — Είδα έναν από αυτούς που ειργάσθη με πολύ ζήλο δια τήν επιτυχία του Πανηγυριοῦ να μου λέγη ότι ή βροχή που έπεφτε του έφαινετο σάν χρυσάις λίραις επάνω εις τούς δίσκους του Νοσοκομείου.
 — Και μήπως είχε άδικος;
 — 'Αλλά μολαταῦτα το Πανηγυρικό Φανάρι κατώρθωσε να κάμη το γύρο του.
 — Και ήτο πραγματικό κατόρθωμα με τέτοια κακοκαιρία.
 — Έφέτος μάλιστα το Φανάρι μας ύστερα από τόσα χρόνια γέννησε και φαναράκια:
 — Διότι κατόπιν του ήρχοντο πολλά άλλα κρὰ!

— 'Αλλά τὰ καυμένα από τήν άνεμοζάλη δεν μπορούσαν να βαστάξουν και τὰ πειότερα ξεψύχησαν στο δρόμο.
 — Μόνος το γέριχο Φανάρι μας βάσταξε ακλόνητο.
 — Ρίπτον ακτίνα στοργής εις τὰ μικρά του, που ήθέλησαν να το τιμήσουν με τή συνοδεία των.
 — Και επειδή ο λόγος περι Φαναρίων.
 — Μάθετε ακόμη ετι στο Κεμέρι εκείνοσπου θα σηκώση το πανηγυρικό Φανάρι, πλειοδοτεί και το σηκώνει, τὰ δέ χρίματα είδονται 'στην 'Εκκλησία.
 — 'Απαράλλακτα δηλ. όπως γίνεται εις πολλά μέρη κατά τήν περιφοράν τής **'Αναστάσεως**.
 — Είς δέ το Μανδαμάδο το πανηγυρικό των Φαναρί το γυρίζουν τήν ήμέρα!
 — 'Όλα αυτά δικαιώνουν όσα εγράφησαν εις το προηγούμενον φυλ. δια το Φανάρι μας.
 — Το όποιον είνε πατέρας όλων των πανηγυρικῶν Φαναριῶν των γειτονικῶν Κοινοτήτων.
 — Είχον λοιπόν πολύ δίκαιον οι φιλότιμοι Έφοροι του Νοσοκομείου μας.
 — Που ήθέλησαν έφέτος να του δώσουν και τιμητική συνοδεία!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
 Κ. ΓΙΑΝΝΙΚΗ Δ. Φ.
 ΑΝΕΓΓΡΟΙΣΜΕΝΟΥ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
 ΕΤΟΣ 5'
 — 1911—1912—

Έχομεν υπ' όψιν τήν έπετηρίδα του λήξαντος Σχολικοῦ Έτους του ευφήμως εν Σμύρνη γνωστοῦ Έλληνογερμανικοῦ λυκείου του κ. Κ. Γιαννίκη Δ.Φ. Η εν λόγω περισπούδαστος Έπετηρίς τυγχάνει άμα κάτοπτρον τής όλης Σχολικής έργασίας ήτις καταφαίνεται πολλοῦ λόγου αξία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Η λήξις του σχολ. Έτους κ. λ. π.—2) Δ. Γεωγραφία. Συμβολή εις τήν διδασκαλίαν τής ορογραφίας—3) Γ. Σακκάρη. Το παιδικόν ψεύδος εν τή άγωγή κ. λ. π. κ. λ. π. Προς δέ διαφόρους διατριβάς τελειοφοιτών και τέλοσ εν πάση λεπτομερεία πάν όμι σχετίζεται προς τήν όλην πορείαν του Λυκείου. Το όλον έργον κοσμείται και δια 14 φωτοτυπιῶν εικόνων.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οι εκτός των Κυδωνιῶν κυρίως συνδρομηταί ήμῶν όπως επισπεύσωσι τήν άποστολήν τής συνδρομής των.

θήνος ΧΑΡ. Γ. ΒΑΦΕΙΔΑΗΣ

4) Να προσέχομεν να μη όίπτωμεν τὰ σάλια και τὰ φλέγματα του άσθενοῦς έδω και εκει άλλα να τὰ καθαρίζωμεν καλῶσ με φαινικόν οξύ και να θαντίζωμεν το σπῆτι με φαινικόν οξύ.

5) 'Αφοῦ θεραπευθῆ το παιδι πρέπει ακόμη επί 15—20 ήμέρας να κάμη γαργάρα, διότι έχει μέσα εις το στόμα του ακόμη το μόλυσμα και να μη το αφήσωμεν άμέσως να έβγη έξω, διότι και αυτό κινδυνεύει να πάθη ακόμη νεφρίτιδα και άλλας επιπλοκάσ ωσειπομεν και εις άλλους να μεταδώση τήν άρρώστια.

6) 'Ολίγας ήμέρας πριν αφήσωμεν τον άρρωστον να έξέλθη πρέπει να τρίψωμεν το σῶμά του καλῶσ με σπίρτο, οινόπνευμα, ή αν ήμπορούμεν να το κάμωμεν εν θερμόν λουτρόν με σαπουνάδα δια να καθαρισθῆ καλῶσ.

7) Τα ροῦχα τὰ όποια εφοροῦσεν ο άρρωστος κατά το διάστημα τής άσθενείας του καθῶσ και τὰ σινδόνια σκεπάσματα κ. τ. λ. πρέπει να ζεματίσωμεν καλῶσ, ή να εμβαιπίσωμεν επί δύο ώρας εις διάλυσίν τινα άντισηπτικῆν εκ των όποίων υπάρχουν πολλαί, ερωτώντες και τον ιατρόν, και να καθαρίσωμεν καλῶσ το σπῆτι θαντίζοντες αυτό με φαινικόν οξύ ή έτερον άντισηπτικόν, ή καλλίτερα να ειδοποιώμεν τήν Δημαρχίαν δια να απολυμάνη αυτό με τήν μηχανήν. Τα δέ ογκώδη επιπλα ή έφαπλώματα και τὰ τοιαῦτα πράγματα τὰ όποια δεν ζεματῶνται να στείλωμεν εις τον κλίβανον προς απολύμανσιν, αφοῦ έχομεν ήδη τοιοῦτον.

Αυτὰ εν συντόμῳ είναι εκείνα τὰ όποια **έκαστος ιδιαιτέρως** οφείλει να πράξῃ, δια να απαλλαγώμεν τής φοβεράσ νόσου ήτις προδ έτους μαστίζει τήν πόλιν μας. Υπάρχουν όμως και άλλα πράγματα δια τὰ όποια πάντοτε μεν ή Δημοτική 'Αρχή φροντίζει και προσπαθεϊ ενῶ πολλοί ιδιώται εξ άγνοίας και άμελείας όχι μόνον δεν δίδουν πολλήν προ-

σοχήν αλλά και φέρονται ώσαν να ήθελον να προκαλώσι τήν νόσον ταύτην ή άλλην τινά. Έννοοῦμεν τήν γενικήν και παντοτεινήν καθαριότητα τής πόλεωσ.

Η γενική καθαριότησ τής πόλεωσ μας είναι δυστυχῶσ ελλειπεστάτη. Και τουτο ενῶ οι οδοκαθαρισται μας διαρκῶσ καθαρίζουσι και ενῶ ή Δημαρχία δαπανά πολλά δια τον καθαρισμόν. Όλα μας τὰ απορρίματα, τὰ σκουπίδια, τὰ υπόλοιπα του μαγειρείου μας τὰ όίπτωμεν απλούστατα εις τον δρόμον ή εις το χάλασμα, χωρίς να λαμβάνωμεν υπ' όψιν ότι τοιοτοτρόπος σχηματίζομεν έστίας μόλυσμάτων. Υπό τοιαύτας συνθήκασ πῶσ είναι δυνατόν να επιτευχθῆ πλειοτέρα καθαριότησ; Πῶσ είναι δυνατόν να περιορισθοῦν τὰ νοσήματα ιδίως τὰ μεταδοτικά όταν ήμεις οι ίδιοι με τὰ χέρια μας κατασκευάζομεν τās έστίας όπου ταῦτα εκκολάπτονται; 'Αφίνομεν τώρα τὰ ακάθαρτα ύδατα τὰ ρέοντα εις τās οδούς, το τίναγμα των ταπήτων καθ' όλην τήν ήμέραν και επί των κεφαλῶν των διαβατῶν, τās εις τās οδούς περιφερομένας και δυπαινούσασ ορνίθασ και πολλά άλλα τὰ όποια δεν περιποιούσιν βεβαίως τιμήν εις τήν πόλιν μας και τὰ όποια πρέπει να παύσουν χάριν του συμφέροντος και χάριν τής υγείας όλων μας.

Αυτὰ όταν όλοι τὰ έννοήσωμεν και **όλοι μαζί** τὰ κάμωμεν τότε ή άρρώστια και κῆτη και πολλαί άλλαι θα εκλείψουσιν διότι μετ' ολίγον ανοίγουν τὰ Σχολεία και άλλοίμονον αν μέχρι τής εποχής εκείνης εξακολουθῆ ακόμη ή επιδημία. Εκτός τουτου δεν είναι εντροπή και κρῖμα δια τήν πόλιν μας να διαρκῆ μιá επιδημία ένα χρόνον και να αποθνήσκουν τόσαι τρυφεραί ύπάρξεις ενῶ είναι δυνατόν να εξαλειφθῆ;

Έν Κυδωνίαισ κατ' Αὔγουστον 1912
ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

—•••••—

Ἐν Κυδωνίαις	Μετζ. 2 1)2
Ἐν τοῖς χωρίοις	3
Ἐν τῷ Κράτει	3
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ.	15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

—•••••—
 Κατ' ἀποκοπήν

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ὅδος Παλαιὰ ψαράδικα N^ο 8 — Δίοδος Σιναίτιχο N^ο 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ N^ο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς N^ο 6.

ΣΜΥΡΝΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΑΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΧΡΕΙΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ
 ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς
 καὶ ποτὰ οἶνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐρ-
 γοστασιῶν τῶν ἐν Σμύρ . Κ. Ν. Κωνσταντι-
 νίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνιαυθὰ καὶ πέρα
Σενάκης καὶ Φιλιππίδης